

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาผลการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

4.1 โครงสร้างการดำเนินงานในภาพรวมของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

โครงสร้างการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรทั่วไป จะเป็นโครงสร้างที่ถูกกำหนดมาจากทางราชการเป็นผู้วางไว้ให้กลุ่มเกษตรกร แต่กลุ่มเกษตรกรอาจเพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่ม แต่ส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างที่เหมือนกัน ในการศึกษาโครงสร้างการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง จะศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไปงน้ำร้อนและกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ โดยจะศึกษาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน โครงสร้างภายในกลุ่มเกษตรกร การดำเนินงานหรือกิจกรรม ทุนและสถานะทางการเงิน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1. วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรทั่วไปและกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง มีวัตถุประสงค์ ตามข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร เพื่อส่งเสริมให้ผู้มีอาชีพเกษตรกรรมดำเนินกิจการร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และช่วยเหลือส่วนรวม ดังนี้

1. ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตร อุตสาหกรรมในครัวเรือน หรือการประกอบอาชีพอย่างอื่นในหมู่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ในการผลิตเพื่ออุตสาหกรรมให้สินค้ามีคุณภาพดีขึ้น
2. รวบรวมและให้บริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรและอื่นๆ ในท้องที่ตำบลที่ดำเนินการ
3. จัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภค บริโภค ที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
4. รวบรวมผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิก มาจัดการขายหรือแปรรูปออกขาย หรือซื้อผลิตผลและผลิตภัณฑ์จากบุคคลอื่น มาจัดการหรือแปรรูปออกขายเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์
5. จัดให้มีฝางหรือโรงเรือนการเกษตร เพื่อเก็บรักษาผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์

6. ประกอบกิจการขนส่งโดยจัดให้มียานพาหนะขนส่งผลิตผลการเกษตรสำหรับบริการแก่สมาชิก
7. จัดหาเงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพหรือการใช้จ่ายที่จำเป็น
8. รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือกลุ่มเกษตรกรอื่นตามระเบียบที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
9. จัดให้มีเครื่องมือ เครื่องจักรกลหรือปศุสัตว์ เกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตรหรือเกี่ยวกับอุตสาหกรรมในครัวเรือนสำหรับสมาชิกใช้ประโยชน์
10. จัดให้มีโรงงาน เพื่อแปรรูปผลิตผลหรือผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ
11. ส่งเสริมกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เยาวชนเกษตร กลุ่มกิจกรรมหรือกลุ่มอาชีพ การเกษตร กลุ่มผู้ใช้น้ำ ฯลฯ ที่มีในท้องที่ดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร
12. กู้ยืมเงินเพื่อใช้เป็นทุนดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร
13. ร่วมทุนในการประกอบกิจการกับกลุ่มเกษตรกรหรือนิติบุคคลอื่น
14. ให้การสงเคราะห์ตามสมควรแก่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ต้องภัยพิบัติเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนจัดสวัสดิการสังคมในหมู่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
15. ส่งเสริมการประหยัด การช่วยเหลือตัวเอง และการร่วมมือช่วยเหลือกันในหมู่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
16. ส่งเสริมการพัฒนาครอบครัวเกษตรกร ทั้งการศึกษา การพลาanamัย และจิตใจให้เป็นครอบครัวที่สมบูรณ์ และเป็นสังคมที่สันติสุข
17. กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้รวมทั้งการจัดให้ได้มา การถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินที่ครอบครอง ซื้อ แลกเปลี่ยน โอนหรือรับโอน เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ จำนองหรือรับ จำนอง จำนำหรือรับจำนำ ขายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สิน ตลอดจนดำเนินการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ด้วย
18. ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจำนองหรือรับจำนำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก
19. ดำเนินการผลิต การค้า การบริการ และดำเนินการธุรกิจอื่นๆเพื่อประโยชน์ของสมาชิก
20. กระทำกิจการอื่นใดเกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกร โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

4.1.2. โครงสร้างภายในของกลุ่มเกษตรกร

การจัดรูปแบบโครงสร้างภายในของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง มีลักษณะโครงสร้างภายในที่คล้ายคลึงกับกลุ่มเกษตรกรทั่วไป ซึ่งเป็นการจัดตั้งจากเบื้องล่างคือ จัดตั้งในระดับผู้ผลิตคือ ตัวเกษตรกรเองและจะมีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นกลุ่มที่จัดตั้งและรวมตัวกันในระดับตำบล ในการจัดรูปขององค์กร โครงสร้างภายในจะประกอบด้วย สมาชิก หน่วยเกษตรกร คณะกรรมการ ดำเนินการ ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ และที่ประชุมใหญ่ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สมาชิก เกิดจากการรวมตัวของเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรประเภทเดียวกัน เช่น เป็นชาวนา ชาวไร่ หรือชาวสวนเหมือนกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่า 30 คน สมาชิกมีหน้าที่และอำนาจที่จะควบคุมการดำเนินงานของกลุ่ม วางนโยบายและกำหนดข้อบังคับของกลุ่ม การควบคุม และการร่วมมือที่ดีของสมาชิกจะทำให้กลุ่มเจริญก้าวหน้าไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรจะต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ สิทธิและหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกลุ่มเกษตรกรที่ถือใช้กันอยู่ทั่วไป ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติและลักษณะของสมาชิก สมาชิกกลุ่มเกษตรกรต้อง

- (1) เป็นบุคคลธรรมดา มีสัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ
- (2) เป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และมีกิจการหรือภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ตำบลที่กลุ่มเกษตรกรนี้ ดำเนินกิจการอยู่
- (3) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) ถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้นแต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด
- (5) ไม่เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรอื่นในขณะเดียวกัน และในครอบครัวหนึ่งให้เป็นสมาชิกได้หนึ่งคน (ครอบครัวหนึ่ง หมายถึง สามิ ภรรยา ที่จดทะเบียนสมรสและลูกที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ)

สิทธิของสมาชิกมีดังนี้

- (1) เข้าประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน
- (2) เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
- (3) เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร หรือตรวจสอบกิจการ

กลุ่มเกษตรกร

- (4) สิทธิอื่นๆที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของกลุ่มเกษตรกร

หน้าที่ของสมาชิกมีดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของกลุ่มเกษตรกร
- (2) เข้าประชุมทุกครั้งในกลุ่มเกษตรกรนัดหมาย

(3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรเข้มแข็ง

(4) สอดส่อง ดูแล กิจการของกลุ่มเกษตรกร

(5) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาเกษตรกรให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

จากการศึกษาสมาชิก พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในอำเภอฝาง คือกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 มีสมาชิกทั้งหมด 182 คน ซึ่งผู้ที่เข้าเป็นสมาชิกจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อบังคับกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวข้างต้น ต้องเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้าคนละ 50 บาท และต้องถือหุ้นแรกเข้าอย่างน้อย 10 หุ้นๆละ 50 บาท

ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 มีสมาชิกทั้งหมด 63 คน ซึ่งผู้ที่เข้าเป็นสมาชิกจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อบังคับกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวข้างต้น ต้องเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้าคนละ 100 บาท และต้องถือหุ้นแรกเข้าอย่างน้อย 1 หุ้นๆละ 100 บาท

ทั้งนี้การเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้านั้น ขึ้นอยู่กับกลุ่มเกษตรกรแต่ละกลุ่มที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับตามมติที่ประชุมใหญ่

2. หน่วยเกษตรกรกรรม จะเป็นกลุ่มสาขาของกลุ่มเกษตรกรในระดับหมู่บ้าน ซึ่งกลุ่มเกษตรกร กลุ่มหนึ่งๆ ในแต่ละตำบลมีหน่วยเกษตรกรกรรมในแต่ละหมู่บ้าน และสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรจะต้องเลือกสังกัดหน่วยเกษตรกรกรรมที่มีอยู่เดิม หรือรวบรวมตั้งหน่วยเกษตรกรกรรมขึ้นใหม่ สมาชิกจะย้ายจากหน่วยหนึ่งไปเข้าสังกัดอีกหน่วยหนึ่งซึ่งตนอยู่ใกล้เคียงได้ ต่อเมื่อได้แจ้งให้ที่ประชุมหน่วยเดิมทราบ และที่ประชุมหน่วยซึ่งตนจะเข้านั้นได้ลงมติรับรอง การแยกเป็นหน่วยเกษตรกรกรรม ก็เพื่อให้เกิดการกระจายงาน การติดต่อสื่อสาร ได้ครอบคลุมและรวดเร็วกว่าการเป็นกลุ่มใหญ่เพียงกลุ่มเดียว โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรที่มีสมาชิกเป็นจำนวนมาก เพราะแต่ละหน่วยเกษตรกรกรรมจะมีหัวหน้าหน่วยทำหน้าที่ประสานงานกันอยู่ระหว่างหน่วย คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกร นอกจากนี้หน่วยเกษตรกรกรรมยังมีกิจกรรมของที่ประชุมหน่วยที่ได้กำหนดไว้ในข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กิจกรรมของที่ประชุมหน่วยเกษตรกรกรรม มีดังนี้

(1) รับรองผู้สมัครรับเลือกเข้าเป็นสมาชิก

(2) รับทราบเรื่องกลุ่มเกษตรกรรับสมาชิกเข้าใหม่ในสังกัด และรับทราบเรื่องสมาชิกในสังกัดออกจากกลุ่มเกษตรกร

(3) เลือกตั้งและถอดถอนหัวหน้าหน่วยและผู้ช่วยหัวหน้าหน่วย

(4) สอบสวนการใช้เงินกู้ของสมาชิกผู้กู้ และชักจูงสมาชิกเกี่ยวกับการชำระหนี้สินการจัดหาสิ่งของมาจำหน่ายแก่สมาชิก การจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับสมาชิกใช้ประโยชน์ การเก็บรักษาและจัดการเพื่อขายผลิตผลของสมาชิก และเรื่องอื่นๆ ซึ่งอยู่ในวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกร

- (5) เป็นสื่อในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรและการขายผลิตผลในหมู่สมาชิก ตลอดจนแนะนำสมาชิกเพื่อใช้วิธีปฏิบัติทางเกษตรกรรมอันได้ผลดีขึ้น
- (6) เป็นสื่อในการให้การศึกษาอบรมทางเกษตรกรรม และทางอื่นๆ เกี่ยวข้องในหมู่สมาชิก
- (7) พิเคราะห์และร่วมมือปฏิบัติตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือของคณะกรรมการ ดำเนินการ
- (8) พิจารณาและดำเนินการเรื่องอื่นๆ ในทางส่งเสริมกิจการของกลุ่มเกษตรกรหรือการ ประกอบอาชีพ หรือการตั้งคมในหมู่สมาชิก

จากการศึกษาหน่วยเกษตรกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างในอำเภอฝาง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกร ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน มีการแบ่งหน่วยเกษตรกรรมออกเป็น 4 หน่วย และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีการแบ่งหน่วยเกษตรกรรม เนื่องจากสมาชิกกลุ่มมีจำนวนไม่มาก แสดงดังตารางที่ 4.1 ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนสมาชิกในหน่วยเกษตรกรรมของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน			ทำนาแม่คะ		
หน่วยที่	หัวหน้าหน่วย	จำนวนสมาชิก	หน่วยที่	หัวหน้าหน่วย	จำนวนสมาชิก
1	นายบุญส่ง กอนแก้ว	65		-	
2	นายสมชาติ พันธูพิน	30		-	
3	นายณรงค์ วงศ์ทิพย์	65		-	
4	นายไมตรี พันธูพิน	22		-	
	รวม	182		รวม	63

ที่มา: จากการสำรวจ

3. คณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร เป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกให้

บริหารงานของกลุ่มเกษตรกร และเป็นจุดรวมในการบริหารงานของกลุ่มเกษตรกร โดยได้รับ นโยบายการดำเนินงานจากสมาชิกไปปฏิบัติ นอกจากนี้คณะกรรมการเป็นผู้จัดจ้างผู้จัดการและวางแผนการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายนโยบายจากสมาชิก จำนวนของคณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรจะมีมากกว่าที่ระบุไว้ในข้อบังคับไม่ได้ ซึ่งในข้อบังคับกลุ่มเกษตรกรระบุให้มี คณะกรรมการได้ไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก และกรรมการ คณะกรรมการดำเนินการอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และจะต้องมีการประชุมกันเดือนละหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนิน กิจการทั้งปวงตามกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ นโยบาย และมติของที่ประชุมใหญ่ ตลอดจนในทาง อันสมควรเพื่อให้เกิดผลดีแก่กลุ่มเกษตรกร และยังเป็นผู้แทนของกลุ่มเกษตรกรในกิจการอัน เกี่ยวกับบุคคลภายนอก

จากการศึกษาคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกร พบว่ากลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในอำเภอฝาง คือกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2554 กลุ่มได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามมติที่ประชุมใหญ่ทั้งหมดจำนวน 9 คน ประกอบด้วย ประธาน 1 คน รองประธาน 2 คน เสรฐัญญิก 1 คน เลขานุการ 1 คน และกรรมการอีก 4 คน

ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2554 ได้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามมติที่ประชุมใหญ่ทั้งหมดจำนวน 9 คน ประกอบด้วย ประธาน 1 คน รองประธาน 1 คน เสรฐัญญิก 1 คน เลขานุการ 1 คน และกรรมการอีก 5 คน แสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และรายชื่อ คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน			ทำนาแม่คะ		
ที่	ตำแหน่ง	รายชื่อ	ที่	ตำแหน่ง	รายชื่อ
1	ประธาน	นายภาภิน พันธุ์พิน	1	ประธาน	นายอินผล โป่งอ้าย
2	รองประธาน	นายเกตุ ยอดใจ	2	รองประธาน	นายอรุณ สอนบัณฑิต
3	รองประธาน	นายทองแก้ว เรือนใจ	3	เสฐัญญิก	นายดวงดี คุ่มคำ
4	เสฐัญญิก	นายประวิติ จันทร์หอม	4	เลขานุการ	นายณรงค์ มโนวรรณ
5	เลขานุการ	นายกฤษณา ศรีจอม	5	กรรมการ	นายสมจิตร มูลมาก
6	กรรมการ	นายเฉลิมพันธ์ ขจรศักดิ์	6	กรรมการ	นายสวิง เทพานัน
7	กรรมการ	นายเสรี คำมาเรือง	7	กรรมการ	นายคำจันทร์ กันฟู
8	กรรมการ	นายประชูร เรือนเมืองใจ	8	กรรมการ	นายแดง โป่งสมปาน
9	กรรมการ	นายบุญมา ไบโพธิ์	9	กรรมการ	นายปฐมพงษ์ คุ่มคำ

ที่มา : จากการสำรวจ

4. ผู้จัดการ หมายถึงถึงเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งกลุ่มเกษตรกรจ้างและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ประจำ ผู้จัดการ/เจ้าหน้าที่จะได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการดำเนินการ โดยพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความรู้ ความสามารถ และเหมาะสมแก่หน้าที่ ผู้จัดการ/เจ้าหน้าที่ มีหน้าที่จัดการทั่วไปเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำของกลุ่มเกษตรกรตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกลุ่มเกษตรกร และตามคำสั่งของคณะกรรมการดำเนินการ ในกรณีที่ไม่มีการข้อบังคับหรือระเบียบคำสั่ง ก็ต้องกระทำตามทางอันควรเพื่อให้บังเกิดผลดีแก่กลุ่มเกษตรกร ผู้จัดการ/เจ้าหน้าที่ จะต้องมีความรู้ในการบริหารงานของฝ่ายต่างๆ และต้องเป็นผู้ที่มีความเสียสละที่จะทำงานให้กับกลุ่มเกษตรกรอย่างเต็มความสามารถอีกด้วย

จากการศึกษา ผู้จัดการ/เจ้าหน้าที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในอำเภอฝางคือกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนได้มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกรไว้ 1 คน คือนายประทีป ศรีธรรมชาติ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นบุคคลที่เสียสละมาทำงานให้แก่กลุ่ม มาเป็นเวลา 8 ปี โดยได้รับค่าจ้างวันละ 200 บาท เหลือต่อเดือน 2,000 บาท เพื่อทำงานประจำของกลุ่ม เช่น การบันทึกบัญชี การรับฝากเงินจากสมาชิก จัดการเอกสารต่างๆ เป็นต้น ส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะไม่ได้มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกรไว้แต่อย่างใด ในการดำเนินงานทุกอย่างคณะกรรมการกลุ่ม ช่วยกันดำเนินการทั้งหมด รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงรายละเอียดของเจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

กลุ่มเกษตรกร	ตำแหน่ง	ชื่อ	ระดับการศึกษา	ค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวนปีที่ทำงาน
ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน	เจ้าหน้าที่	นายประทีป ศรีธรรมชาติ	ปริญญาตรี	2,000.00	8 ปี
ทำนาแม่คะ	ไม่มี				

ที่มา: จากการสำรวจ

5. ที่ประชุมใหญ่ การประชุมใหญ่ของกลุ่มเกษตรกรต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจสูงสุดในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกิจการของกลุ่มเกษตรกร เช่น พิจารณาข้อบังคับ ควบคุมการจัดการของกลุ่มเกษตรกร เลือกลงมติคณะกรรมการดำเนินการ พิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร กำหนดวงเงินกู้ยืมเพื่อใช้เป็นทุนดำเนินงานของกลุ่ม ตลอดจนพิจารณาบุคคลและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งกลุ่มเกษตรกรจะต้องดำเนินการประชุมใหญ่ภายใน 150 วันหลังสิ้นปีบัญชี ทั้งนี้การลงมติรับรองและการพิจารณาขอมติทุกอย่างให้เป็นไปตามมติเสียงข้างมากของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในอำเภอฝาง คือกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนได้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2554 มีระเบียบวาระการประชุมทั้งหมด 19 วาระ ซึ่งในส่วนของรายละเอียดนั้นได้แสดงไว้ดังตารางที่ 4.4 และได้มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ได้แสดงรายละเอียดไว้ดังตารางที่ 4.5

ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ได้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2554 มีระเบียบวาระการประชุมทั้งหมด 12 วาระ รายละเอียดนั้นได้แสดงไว้ดังตารางที่ 4.6 และได้มีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ซึ่งได้แสดงรายละเอียดไว้ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.4 แสดงระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 ของกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน

ระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2554 วันที่ 28 กันยายน 2554	
ระเบียบวาระ	เรื่อง
1	ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
2	พิจารณารับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว
3	รับทราบรายงานกิจการประจำปี สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2554
4	พิจารณาอนุมัติงบดุลประจำปี สิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2554
5	พิจารณาอนุมัติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี
6	รายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบกิจการ
7	พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงานประจำปี 2554/55
8	พิจารณาแก้ไขข้อบังคับ
9	พิจารณาวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี 2554/55
10	พิจารณากำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระยะสั้น และสินเชื่อปุ๋ย-ยา
11	พิจารณากำหนดอัตราค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยประชุม ค่าเช่าที่พักของคณะกรรมการ
12	พิจารณาจัดจ้างเจ้าหน้าที่ตามภารกิจ
13	พิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
14	พิจารณาเลือกตั้งหัวหน้าหน่วยและผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยเกษตรกรกรม
15	พิจารณาเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ
16	พิจารณาพัฒนาสำนักงานกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน
17	พิจารณาเปิดรับสมาชิกกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์กลุ่มฯ
18	ข้อเสนอแนะจากเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุม
19	เรื่องอื่นๆ

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2554 ของกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี	ทำไร่โป่งน้ำร้อน	
	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
1. ทุนสำรอง	23,958.75	10.23
2. เงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว (ร้อยละ 4)	57,962.00	24.74
3. เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ (1 ก.ค.53 – 30 มิ.ย. 54)	46,920.00	20.03

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี	ทำไปงนน้ำร้อน	
	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
4. เงินโบนัสคณะกรรมการ	23,426.00	10.00
5. ทุนรับโอนหุ้น	11,713.00	5.00
6. ทุนศึกษาอบรม	23,426.00	10.00
7. ทุนสะสมเพื่อสงเคราะห์สมาชิกและครอบครัว	11,713.00	5.00
8. ทุนสะสมเพื่อจัดให้มีสำนักงาน	23,426.00	10.00
9. ทุนสะสมเพื่อสาธารณประโยชน์	11,713.00	5.00
รวมกำไรสุทธิ	234,257.75	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.6 แสดงระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 ของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่ละ

ระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่ละ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2554 วันที่ 24 สิงหาคม 2554	
ระเบียบวาระ	เรื่อง
1	ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
2	พิจารณารับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว
3	รับทราบสมาชิกเข้าใหม่ และลาออกจากกลุ่มฯ
4	รับทราบรายงานกิจการประจำปี สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554
5	พิจารณาอนุมัติงบดุล งบกำไรขาดทุนประจำปี สิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554
6	พิจารณาอนุมัติแผนการดำเนินงาน และประมาณการรายรับ - รายจ่ายประจำปีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2555
7	พิจารณาวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปีบัญชีสิ้นสุด 31 มีนาคม 2555
8	พิจารณาเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
9	พิจารณาเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ
10	พิจารณากำหนดอัตราค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยประชุม ค่าเช่าที่พักของคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่กลุ่มฯ
11	ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
12	เรื่องอื่นๆ

ที่มา: จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2554 ของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี	ทำนาแม่คะ	
	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
1. กำไรสุทธิประจำปี	24,949.17	100.00
2. ขาดทุนสะสม ยอดยกมา	(137,454.82)	
3. โอนกำไรสุทธิมาชดเชย	24,949.17	100.00
ขาดทุนสะสมยอดยกไป	(112,505.65)	

ที่มา: จากการสำรวจ

ในส่วนของการกำหนดวงเงินกู้ยืมและค้ำประกันประจำปี กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในอำเภอฝาง คือกลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่ปิ้งน้ำร้อน ที่ประชุมใหญ่มีมติให้กำหนดวงเงินกู้ยืมและค้ำประกันประจำปี 2555 ระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2554 ถึง 30 มิถุนายน 2555 ไร่ไม่เกิน 10,000,000 (สิบล้านบาทถ้วน) และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ที่ประชุมใหญ่มีมติให้กำหนดวงเงินกู้ยืมและค้ำประกันประจำปี 2555 ระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2554 ถึง 31 มีนาคม 2555 ไร่ไม่เกิน 500,000 (ห้าแสนบาทถ้วน) แสดงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงวงเงินกู้ยืมและค้ำประกันประจำปีบัญชีสิ้นสุด 2555 ของกลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกร	วงเงินกู้ยืมและค้ำประกันประจำปี (บาท)	ระยะเวลา
ทำไร่ ไร่ปิ้งน้ำร้อน	10,000,000 (สิบล้านบาทถ้วน)	1 ก.ค. 54 – 30 มิ.ย. 55
ทำนาแม่คะ	500,000 (ห้าแสนบาทถ้วน)	1 เม.ย. 54 – 31 มี.ค. 55

ที่มา: จากการสำรวจ

การกำหนดวงเงินกู้ยืมและค้ำประกันประจำปี ก็คือการที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรมีมติที่จะยินยอมให้กลุ่มเกษตรกรของตนที่ดำเนินงานโดยคณะกรรมการสามารถที่จะก่อหนี้ หรือมีหนี้สินกับบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานภายนอกได้ไม่เกินวงเงินที่กำหนดไว้ให้
จากการจัดรูปโดยมีการจัดโครงสร้างภายในของกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวจะเห็นว่า เป็นระบบที่แบ่งแยกอำนาจหน้าที่และความสามารถ ซึ่งจะมีลักษณะของความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดในการบริหารงาน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะไม่สามารถบริหารงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าปราศจากความร่วมมือจากอีกฝ่ายหนึ่ง

4.1.3. การดำเนินงาน หรือ กิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเกษตรกร

กลุ่มเกษตรกรอาจดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ เช่น การให้สินเชื่อ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก และการให้บริการอื่นๆ ในการศึกษา ครั้งนี้จะนำเสนอเกี่ยวกับการทำธุรกิจหลัก ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในอำเภอฝาง คือกลุ่มเกษตรกร ทำไร่โป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะประจำปีบัญชีสิ้นสุด 2554 และหลังสิ้นปีบัญชี 2554 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2554 ดังต่อไปนี้

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน (1 ก.ค.53 – 30 มิ.ย.54) ได้ดำเนิน กิจกรรมหรือธุรกิจหลัก 2 ธุรกิจ คือ การให้สินเชื่อแก่สมาชิก มีปริมาณธุรกิจจำนวน 2,490,000 บาท และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก (ธุรกิจรวมกันซื้อ) มีปริมาณธุรกิจจำนวน 3,501,075 บาท และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ (1 เม.ย.53 – 31 มี.ค.54) ได้ดำเนินธุรกิจหลัก 1 ธุรกิจ คือ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก (ธุรกิจรวมกันซื้อ) มีปริมาณธุรกิจจำนวน 90,000 บาท ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงปริมาณธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร ปีบัญชีสิ้นสุด 2554

ทำไร่โป่งน้ำร้อน (1 ก.ค.53 – 30 มิ.ย.54)		ทำนาแม่คะ (1 เม.ย.53 – 31 มี.ค.54)	
รายการ	ปริมาณธุรกิจ (บาท)	รายการ	ปริมาณธุรกิจ (บาท)
1. การให้สินเชื่อ	2,490,000.00	1. จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	90,000.00
2. จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	3,501,075.00		
รวม	5,991,075.00	รวม	90,000.00

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ : กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2554

กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554

ในส่วนของการทำธุรกิจหลังสิ้นปีบัญชี 2554 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2554 พบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน(1 ก.ค. 54 – 31 ธ.ค.54)ได้ดำเนินกิจกรรมหรือธุรกิจหลักเพิ่มขึ้นอีก 1 ธุรกิจ คือ ธุรกิจรับฝากเงิน เป็น 3 ธุรกิจ คือ การให้สินเชื่อแก่สมาชิก มีปริมาณธุรกิจจำนวน 1,784,700 บาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก(ธุรกิจรวมกันซื้อ) เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช ผลิตภัณฑ์บำรุงพืช ฯลฯ มีปริมาณธุรกิจจำนวน 3,311,195 บาท และธุรกิจรับฝากเงิน มีปริมาณธุรกิจจำนวน 1,800,000 บาท และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ (1 เม.ย. 54 – 31 ธ.ค. 54) ยังคงดำเนินธุรกิจหลักเพียง 1 ธุรกิจ คือ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก (ธุรกิจรวมกันซื้อ) เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช มีปริมาณธุรกิจจำนวน 165,660 บาท ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงปริมาณธุรกิจหลังสิ้นปีบัญชี 2554 จนถึง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554

ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน (1 ก.ค.54 – 31 ธ.ค.54)		ทำนาแม่คะ (1 เม.ย.54 – 31 ธ.ค.54)	
รายการ	ปริมาณธุรกิจ (บาท)	รายการ	ปริมาณธุรกิจ (บาท)
1. ธุรกิจสินเชื่อ	1,784,700.00	1.ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	165,660.00
2. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	3,311,195.00		
3. ธุรกิจรับฝากเงิน	1,800,000.00		
รวม	6,895,895.00	รวม	165,660.00

ที่มา : จากการสำรวจ

การเข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร (สภาเกษตรกร)

การสร้างเครือข่ายกลุ่มเป็นที่นิยมทั้งในการดำเนินธุรกิจและสังคม เป็นการประสานความร่วมมือร่วมใจจากหลายกลุ่ม หรือ หลายฝ่าย เพื่อช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ การที่กลุ่มต่างๆมีการสร้างเครือข่าย จะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น เป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความรู้ เป็นเวทีสำหรับการปฏิบัติในพื้นที่ร่วมกัน เป็นเวทีสร้างกระแสผลักดันเรื่องสำคัญหรือนโยบายสำคัญ มีการระดมพลังเพื่อสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรนั้นมีอยู่หลายระดับด้วยกัน มีรายละเอียดดังนี้

1. เครือข่ายกลุ่มเกษตรกรระดับอำเภอ และระดับจังหวัด สำหรับกลุ่มเกษตรกรนั้น ได้มีการสร้างเครือข่ายขึ้นตามแนวทางการส่งเสริมขบวนการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยเริ่มจากการสร้างเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรระดับอำเภอ ซึ่งได้กำหนดให้กลุ่มเกษตรกรทุกกลุ่มในแต่ละอำเภอสร้างเป็นเครือข่ายระดับอำเภอ มีคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับอำเภอ มีการประชุมคณะกรรมการกลางปีละ 4 ครั้ง ในการประชุมให้มีเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง มีการสร้างเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรระดับจังหวัดทุกจังหวัด มีคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับจังหวัด ซึ่งจากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในอำเภอฝาง คือกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ ได้เข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรอำเภอฝาง และเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรอำเภอฝาง ได้เข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่
2. สภาเกษตรกรแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับเกษตรกร และจาก พ.ร.บ.สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ให้มีสภาเกษตรกรจังหวัดจากการศึกษาพบว่า จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการจัดตั้งสภาเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง

กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนได้ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่แล้ว ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิก

4.1.4. ทู่น และสถานะทางการเงินของกลุ่มเกษตรกร

1. ที่มาของเงินทูน

ตามข้อบ่งคับกลุ่มเกษตรกรได้กำหนดให้กลุ่มเกษตรกรดำเนินการจัดหาทูนเพื่อใช้ในกิจการของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งแหล่งที่มาของเงินทูนหลัก คือ ทูนเรือนหูน ที่ได้จากสมาชิก ทูนสำรองที่ได้จากกำไรสุทธิในแต่ละปี ซึ่งทูนสำรองนี้จะใช้ได้เฉพาะกรณีชดเชยการขาดทูนของกลุ่มเกษตรกรเท่านั้น ทูนสะสมตามข้อบ่งคับ และอาจได้มาจากการกู้ยืมจากแหล่งกู้ยืมต่างๆ ซึ่งแหล่งที่มาของเงินทูนของกลุ่มเกษตรกรแต่ละแห่งจะมีที่มาไม่แตกต่างกันมากนัก

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในอำเภอฝาง คือกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554 มีแหล่งที่มาของเงินทูน 5 แหล่ง คือ ทูนเรือนหูน หูนละ 50 บาท จำนวน 31,093 หูนเป็นจำนวนเงิน 1,554,650 บาท ทูนสำรอง จำนวน 717,178.38 บาท ทูนสะสมตามข้อบ่งคับ ระเบียบและอื่นๆ จำนวน 483,665.95 บาท กู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 410,000 บาท และจากการรับฝากเงินจากสมาชิก จำนวน 1,800,000 บาท รวมมีเงินทูนทั้งหมด จำนวน 4,965,494.33 บาท ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีแหล่งที่มาของเงินทูนแหล่งเดียว คือ ทูนเรือนหูน หูนละ 100 บาท จำนวน 2,932 หูน เป็นจำนวนเงิน 293,200 บาท ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงที่มา และจำนวนเงินทูนของกลุ่มเกษตรกร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554

ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
รายการ	จำนวน(บาท)	รายการ	จำนวน(บาท)
1. ทูนเรือนหูน	1,554,650.00	1. ทูนเรือนหูน	293,200.00
2. ทูนสำรอง	717,178.38		
3. ทูนสะสมตามข้อบ่งคับ	483,665.95		
4. กู้ยืมกรมส่งเสริมสหกรณ์	410,000.00		
5. เงินรับฝาก	1,800,000.00		
รวม	4,965,494.33	รวม	293,200.00

ที่มา: จากการสำรวจ

2. การใช้ไปของเงินทุน

การใช้ไปของเงินทุนของกลุ่มเกษตรกรที่มีอยู่จะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกร เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และช่วยเหลือส่วนรวม เช่น การจัดหาวัสดุการเกษตรและเครื่องอุปโภค บริโภค มาจำหน่ายแก่สมาชิก รวบรวมผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกมาจัดการขายหรือแปรรูปออกขาย ให้เงินกู้หรือสินเชื่อแก่สมาชิก เพื่อการประกอบอาชีพหรือการใช้จ่ายที่จำเป็น ร่วมทุนในการประกอบกิจการกับกลุ่มเกษตรกรหรือนิติบุคคลอื่น ให้การสงเคราะห์ตามสมควรแก่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ต้องภัยพิบัติเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนจัดสวัสดิการสังคมในหมู่ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นต้น นอกจากการใช้ไปของเงินทุนจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกรแล้ว จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกเป็นสำคัญ

ในการศึกษาครั้งนี้จะนำเสนอในส่วนของการใช้ไปของเงินทุนของกลุ่มเกษตรกรแบ่งตามธุรกิจหลักของกลุ่มเกษตรกร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มในอำเภอฝางคือ กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนใช้เงินทุนไปในธุรกิจหลัก 2 ธุรกิจ ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2554 คือ ธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 1,784,700 บาท และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย(ธุรกิจรวมกันซื้อ) จำนวน 3,311,195 บาท รวมใช้เงินทุนไปจำนวน 5,095,895 บาท ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะใช้เงินทุนไปในธุรกิจหลักเพียงธุรกิจเดียว คือธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ธุรกิจรวมกันซื้อ)ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน- 31 ธันวาคม 2554 จำนวน 165,660 บาท ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงการใช้ไปของเงินทุนแบ่งตามธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ทำไร่โป่งน้ำร้อน (1 ก.ค.54 – 31 ธ.ค.54)		ทำนาแม่คะ (1 เม.ย.54 – 31 ธ.ค.54)	
รายการ	จำนวน(บาท)	รายการ	จำนวน(บาท)
1. ธุรกิจสินเชื่อ	1,784,700.00	1. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	165,660.00
2. ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	3,311,195.00		
รวม	5,095,895.00	รวม	165,660.00

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ : การใช้ไปของเงินทุนของกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนตั้งแต่ 1 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2554

การใช้ไปของเงินทุนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ตั้งแต่ 1 เมษายน

- 31 ธันวาคม 2554

สถานะทางการเงิน

สถานะทางการเงินของกลุ่มเกษตรกรจะใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาวิเคราะห์ เพื่อจะได้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนทางการเงิน ซึ่งวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การใช้อัตราส่วนทางการเงิน โดยจะทำการวิเคราะห์ 4 ด้าน คือ ด้านสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ ด้านภาระหนี้สินและความสามารถในการชำระค่าใช้จ่ายทางการเงิน ด้านความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ และด้านความสามารถในการทำกำไร ซึ่งผลสรุปตัวเลขอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในอำเภอฝาง คือกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่ไป๋งน้ำร้อนและกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ แสดงดังตัวเลขในตารางที่ 4.13 และผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

1. ด้านสภาพคล่อง

การวัดสภาพคล่องหรือความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของกลุ่มเกษตรกร สามารถวัดได้จากอัตราส่วนทางการเงินดังนี้

1.1 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงสภาพคล่องโดยทั่วไปของกลุ่มเกษตรกรว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่ไป๋งน้ำร้อน มีสินทรัพย์หมุนเวียนประมาณ 1.98 เท่าของหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนยิ่งมากกว่า 1 เท่าใด เจ้าหนี้ยิ่งได้รับความปลอดภัยเท่านั้น แสดงให้เห็นว่า กลุ่มฯทำไร่ไถ่ไป๋งน้ำร้อนมีสภาพคล่องทางการเงินที่ดี หรือมีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นได้ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีหนี้สิน ดังนั้น สภาพคล่องทางการเงินของกลุ่มฯจึงอยู่ในเกณฑ์ที่ดี สามารถดำเนินกิจการได้ด้วยสินทรัพย์ของกลุ่มฯทั้งหมด ไม่มีภาระในการชำระหนี้แต่อย่างใด

2. ด้านภาระหนี้สิน

การวัดภาระหนี้สินและความสามารถในการชำระค่าใช้จ่ายทางการเงินของกลุ่มเกษตรกร สามารถวัดได้จากอัตราส่วนทางการเงินดังนี้

2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่า กลุ่มเกษตรกรมีหนี้สินทั้งหมดเป็นกี่เท่าของสินทรัพย์ทั้งหมด จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่ไป๋งน้ำร้อน มีหนี้สินทั้งหมดต่อสินทรัพย์ทั้งหมดประมาณ 0.41 เท่า อัตราส่วนที่ได้น้อยกว่า 1 แสดงว่า กลุ่มฯทำไร่ไถ่ไป๋งน้ำร้อน มีโครงสร้างหนี้สินทั้งหมด เมื่อเทียบกับสินทรัพย์ทั้งหมดแล้วค่าเกิดผลดีเนื่องจากจะทำให้กลุ่มฯมีภาระในการชำระคืนหนี้สินน้อยและมีโอกาสกู้ยืมในครั้งต่อไปได้มาก ซึ่งถ้าอัตราส่วนมีค่าน้อยกว่า 1 เท่าไรก็ยิ่งดี ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะไม่มีหนี้สินแต่อย่างใด แสดงว่า กลุ่มฯทำนาแม่คะไม่มีภาระในการชำระคืนหนี้สิน และมีโอกาสในการกู้ยืมได้สูง

2.2 อัตราส่วนหนี้สินระยะสั้นต่อหนี้สินรวม เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่า กลุ่มเกษตรกรมีหนี้สินระยะสั้น(หนี้สินหมุนเวียน)เป็นกี่เท่าของหนี้สินทั้งหมด จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน มีหนี้สินระยะสั้น(หนี้สินหมุนเวียน)ประมาณ 1 เท่า ของหนี้สินทั้งหมด แสดงว่า หนี้สินทั้งหมดของกลุ่มฯ เป็นหนี้สินระยะสั้น(หนี้สินหมุนเวียน) และในจำนวนหนี้ทั้งหมดนี้ถึงกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี ซึ่งในปีบัญชี 30 มิถุนายน 2554 เงินกู้ยืม จำนวน 410,000 บาท เป็นเงินกู้ยืม โครงการจัดหาปัจจัยการผลิต ปลอดดอกเบี้ย 1 ปี กำหนดชำระ เสร็จสิ้นภายในวันที่ 30 เมษายน 2555 โดยมีคณะกรรมการค้ำประกัน ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีหนี้สินแต่อย่างใด ดังนั้น กลุ่มฯทำนาแม่คะจึงไม่มีภาระในการชำระคืนหนี้สิน และมีโอกาสในการกู้ยืมได้สูง

2.3 อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินลงทุนระยะยาว เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่า กลุ่มเกษตรกรมีหนี้สินระยะยาวหรือหนี้สินไม่หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของเงินลงทุนระยะยาว ถ้าอัตราส่วนหนี้สินไม่หมุนเวียนต่อเงินลงทุนระยะยาวต่ำจะเกิดผลดี จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน ไม่มีหนี้สินระยะยาว มีเพียงหนี้สินระยะสั้น(หนี้สินหมุนเวียน)เท่านั้น และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีหนี้สิน จึงไม่สามารถหาอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินลงทุนระยะยาวได้

2.4 อัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ย เป็นอัตราส่วนที่แสดงการเปรียบเทียบว่า กลุ่มเกษตรกร มีกำไรจากการดำเนินงานเป็นกี่เท่าของดอกเบี้ยจ่าย จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน มีอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานเป็น 558.38 เท่าของดอกเบี้ยจ่าย ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่สูงมาก แสดงว่า กลุ่มฯ มีความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ยได้ดี ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีหนี้สิน แสดงว่า กลุ่มฯทำนาแม่คะไม่มีภาระในการชำระดอกเบี้ย

2.5 กำไรสุทธิต่อหุ้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึง กำไรสุทธิที่ผู้ถือหุ้นแต่ละหุ้นจะได้รับในปีนั้น ถ้ากำไรสุทธิต่อหุ้นสูงจะเกิดผลดี เนื่องจากผู้ถือหุ้นแต่ละหุ้นจะได้รับกำไรสุทธิมาก ซึ่งจะแสดงถึงความสามารถในการชำระคืนหนี้สินของกลุ่มเกษตรกรที่ดีด้วย จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน มีกำไรสุทธิต่อหุ้นประมาณ 8.08 บาท ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีกำไรสุทธิต่อหุ้นประมาณ 8.51 บาท

เมื่อพิจารณาในภาพรวมจากอัตราส่วนทางการเงินด้านภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่ศึกษา คือ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ พบว่า กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีอัตราส่วนทางการเงินที่ดีกว่ากลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน ในหลายๆอัตราส่วน เนื่องจาก กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะไม่ได้มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งใดเลย ทุนดำเนินงานเป็น ทุน

เรือนหุ้นทั้งหมด และกลุ่มจะจ่ายผลตอบแทนแก่สมาชิกหรือเจ้าของหุ้น ก็ต่อเมื่อกลุ่มเกษตรกรมีการดำเนินงานได้ผลกำไรและมีการจัดสรรเป็นเงินปันผลตามหุ้นเท่านั้น กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะจึงไม่มีภาระในการชำระหนี้หรือค่าใช้จ่ายทางการเงิน เหตุผลหนึ่งที่กลุ่มไม่กู้ยืมเงินเนื่องมาจากประวัติการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกกลุ่มที่ผ่านมาค่อนข้างจะมีปัญหาในการส่งเงินชำระหนี้คืน กลุ่ม มีหนี้สูญเกิดขึ้นทำให้คณะกรรมการขาดความเชื่อมั่นและไม่ต้องการสร้างภาระหนี้สินและหากกู้เงินมาแล้วปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกแล้วสมาชิกไม่ส่งชำระคืน ก็จะเกิดปัญหาการส่งเงินคืนกับแหล่งเงินกู้ภายนอกได้

ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนหากพิจารณาที่ละอัตราส่วนถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีพอสมควร เพราะหนี้สินที่เกิดขึ้น เกิดจากการกู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นเงินกู้ระยะสั้นที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี เป็นเงินกู้ปลอดดอกเบี้ย และหนี้สินจากการรับฝากเงินจากสมาชิก ซึ่งจะต้องมีการจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากประเภทเงินฝากออมทรัพย์แก่สมาชิก โดยจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากแก่สมาชิกร้อยละ 4 ต่อปี เงินกู้ยืมที่ได้มาส่วนใหญ่ใช้ไปในการให้สินเชื่อแก่สมาชิก ซึ่งกลุ่มได้รับดอกเบี้ยเงินให้กู้ ร้อยละ 12 ต่อปี และจากการให้สินเชื่อที่ผ่านมาสมาชิกลำส่งเงินคืนได้ตามกำหนดเวลา กลุ่มจึงไม่มีปัญหาในการชำระคืนเงินกู้กับแหล่งเงินกู้ภายนอก เหตุผลที่กลุ่มกู้ยืมเงินก็เนื่องจาก ต้องการที่จะมีธุรกิจและบริการให้แก่สมาชิกอย่างทั่วถึง และหากเปรียบเทียบปริมาณเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก เท่ากับ 16,203.57 บาท ประกอบหนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิกเท่ากับ 1,984.93 บาท สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกในอนาคตอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

3. ด้านประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์

การวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานหรือประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ของกลุ่มเกษตรกร สามารถวัดได้จากอัตราส่วนทางการเงินดังนี้

3.1 อัตราหมุนเวียนของเงินสด เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของกลุ่มเกษตรกรในการนำเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดไปทำให้เกิดรายได้จากการขายกลับเข้ามาหรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเกษตรกรได้ปีละกี่ครั้ง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน มีการนำเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดไปทำให้เกิดรายได้จากการขายกลับเข้ามาประมาณ 1.04 ครั้งต่อปี และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีการนำเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดไปทำให้เกิดรายได้กลับเข้ามาประมาณ 0.92 ครั้งต่อปี ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม ถือเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เช่น เงินฝากธนาคารไว้มากเกินความจำเป็น จะส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรสูญเสียโอกาสที่จะนำไปก่อให้เกิดรายได้หรือขยายการดำเนินธุรกิจของ

กลุ่มฯ ซึ่งหากกลุ่มเกษตรกรสามารถที่จะบริหารจัดการเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่มีอยู่มาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานและดำเนินธุรกิจได้มากขึ้น ก็จะส่งผลให้มีกำไรจากการดำเนินงานดีขึ้น

3.2 อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของกลุ่มเกษตรกรในการนำลูกหนี้ไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาในกลุ่มเกษตรกรปีละกี่ครั้ง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่ป่องน้ำร้อน มีการนำลูกหนี้ไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาในกลุ่มฯ ประมาณ 1.05 ครั้งต่อปี และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีการนำลูกหนี้ไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาให้ประมาณ 1.09 ครั้งต่อปี ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ค่อนข้างต่ำ แสดงว่ากลุ่มเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม มีความสามารถในการบริหารลูกหนี้ได้ไม่ค่อยดีเท่าที่ควร เพราะ ใน 1 ปี สามารถหารายได้จากลูกหนี้ได้ประมาณ 1 ครั้ง ซึ่งหากกลุ่มเกษตรกรต้องการผลตอบแทนที่สูงขึ้นควรหาแนวทางในการใช้ประโยชน์จากลูกหนี้ที่มีอยู่ให้มากขึ้นเพื่อขยายการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร

3.3 อัตราหมุนเวียนสินทรัพย์ถาวร เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ถาวร(ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์) ของกลุ่มเกษตรกรว่าดีมาน้อยเพียงใด ในการนำสินทรัพย์ถาวรไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาให้กลุ่มเกษตรกรปีละกี่ครั้ง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่ป่องน้ำร้อน มีการนำสินทรัพย์ถาวรไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาให้กลุ่มฯ ประมาณ 4.15 ครั้งต่อปี ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่า กลุ่มฯ มีประสิทธิภาพที่ดีในการบริหารสินทรัพย์ถาวร(ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์)ที่มีอยู่ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีสินทรัพย์ถาวร จึงไม่มีการนำสินทรัพย์ถาวรไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาในกลุ่มฯ

3.4 อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ทั้งหมดของกลุ่มเกษตรกรว่าดีมาน้อยเพียงใด ในการนำสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาในกลุ่มเกษตรกรปีละกี่ครั้ง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่ป่องน้ำร้อน มีการนำสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาให้กลุ่มฯ ประมาณ 0.77 ครั้งต่อปี ซึ่งสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน แสดงให้เห็นว่า กลุ่มฯ ยังใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ยังไม่เต็มที่ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีการนำสินทรัพย์ทั้งหมดที่มีไปทำให้เกิดรายได้หรือก่อให้เกิดประโยชน์กลับเข้ามาให้กลุ่มฯ ประมาณ 0.5 ครั้งต่อปี ซึ่งทุนดำเนินงานของกลุ่มฯ อยู่ในรูปของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งจำนวน แสดงให้เห็นว่า หากกลุ่มเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม ต้องการผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่สูงขึ้น

ควรหาแนวทางในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้มากขึ้นเพื่อขยายการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรต่อไป

4. ด้านความสามารถในการทำกำไร

การวัดความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มเกษตรกร วัดได้จากอัตราส่วนทางการเงินดังนี้

4.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิของกลุ่มเกษตรกรว่าเป็นร้อยละเท่าใดของรายได้จากการขาย ถ้าอัตราส่วนสูงจะดีเนื่องจากแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรสุทธิของกลุ่มเกษตรกรว่ามีกำไรสุทธิจำนวนมาก จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน มีอัตราส่วนกำไรสุทธิ ประมาณร้อยละ 6.46 หรือมีกำไรสุทธิ ประมาณร้อยละ 6.46 ของรายได้จากการขายทั้งหมด และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีอัตราส่วนกำไรสุทธิประมาณร้อยละ 27.72 หรือ มีกำไรสุทธิประมาณร้อยละ 27.72 ของรายได้จากการขายทั้งหมด ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มฯทำนาแม่คะมีอัตราส่วนกำไรสุทธิสูง แต่แท้จริงแล้วรายได้ที่เข้ามาส่วนใหญ่มิได้มาจากการขายสินค้าหรือบริการ แต่ได้มาจากค่าใช้จ่ายที่ลดลง เนื่องจากการประมาณค่าเพื่อหนีสงสัยจะสูญ-สูญหนี้การค้าลดลง จึงทำให้มีกำไรสูงขึ้นแม้ว่ารายได้ที่มาจากการขายจะไม่สูงก็ตาม

4.2 อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของกลุ่มเกษตรกรในการนำสินทรัพย์ทั้งหมดไปทำให้เกิดกำไรสุทธิกลับเข้ามาในปีนั้นประมาณร้อยละเท่าใดของสินทรัพย์ทั้งหมด ถ้าอัตราผลตอบแทนสูงจะดี เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรสามารถนำสินทรัพย์ไปทำให้เกิดกำไรสุทธิเข้ามามาก จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน มีอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ประมาณร้อยละ 4.95 หรือ กลุ่มฯมีการนำสินทรัพย์ทั้งหมดไปทำให้เกิดกำไรสุทธิกลับเข้ามาประมาณร้อยละ 4.95 ของสินทรัพย์ทั้งหมด และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ประมาณร้อยละ 13.81 หรือ กลุ่มฯมีการนำสินทรัพย์ทั้งหมดไปทำให้เกิดกำไรสุทธิกลับเข้ามาประมาณร้อยละ 13.81 ของสินทรัพย์ทั้งหมด

4.3 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของกลุ่มเกษตรกรในการนำส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดไปทำให้เกิดกำไรสุทธิกลับเข้ามาในปีนั้นประมาณร้อยละเท่าใดของส่วนผู้ถือหุ้นทั้งหมด จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน มีอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นประมาณร้อยละ 8.43 หรือ กลุ่มฯมีการนำส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดไปทำให้เกิดกำไรสุทธิกลับเข้ามาประมาณร้อยละ 8.43 ของส่วนผู้ถือหุ้นทั้งหมด และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นประมาณร้อยละ 13.81 หรือ กลุ่มฯมีการนำส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดไปทำให้เกิดกำไรสุทธิกลับเข้ามาประมาณร้อยละ 13.81 ของส่วนผู้ถือหุ้นทั้งหมด

เมื่อพิจารณาในภาพรวมด้านความสามารถในการทำกำไรจากอัตราส่วนทางการเงิน ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่ศึกษา คือกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะพบว่ากลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีอัตราส่วนทางการเงินที่ดีกว่ากลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนในหลายๆอัตราส่วน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

อัตราส่วนกำไรสุทธิ พบว่า กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีอัตราส่วนกำไรสุทธิ หรือ มีกำไรสุทธิร้อยละ 27.72 ของรายได้จากการขายสุทธิ(กำไรสุทธิ 24,949.17 บาท, รายได้จากการขาย 90,000 บาท) แต่หากพิจารณาถึงกำไรสุทธิของกลุ่ม ซึ่งมีรายได้จากการขาย 90,000 บาท ต้นทุนขาย 88,500 บาท นั้นแสดงว่ามีกำไรจากการขายเพียง 1,500 บาทเท่านั้น และกลุ่มก็ประกอบธุรกิจเพียงธุรกิจเดียวคือ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย แล้วกำไรส่วนที่เหลือมาจากไหน ที่มากถึง 24,949.17 บาท จากการศึกษาพบว่า กลุ่มมีการประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญซึ่งเป็นบัญชีปรับมูลค่าลูกหนี้ลดลง 24,860 บาท เนื่องจากลูกหนี้การค้าซึ่งเป็นลูกหนี้ค้างมาจากปีก่อนและได้ตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้ว ได้นำเงินมาชำระหนี้ทำให้บัญชีหนี้สงสัยจะสูญ(ลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้และถือเป็นค่าใช้จ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้นแต่ยังไม่ได้ตัดจำหน่ายออกจากบัญชี)ลดลง ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายทางบัญชีลดลง จึงทำให้กลุ่มมีกำไรเพิ่มขึ้น แสดงว่ากำไรที่เกิดขึ้นไม่ได้มาจากการขายทั้งหมด แต่มาจากการประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญลดลง ในส่วนของกลุ่มทำไร่ไถ่งน้ำร้อน มีอัตราส่วนกำไร หรือ มีกำไรสุทธิร้อยละ 6.46 ของรายได้จากการขายสุทธิ(กำไรสุทธิ 234,257.75 บาท, รายได้จากการขาย 3,627,488 บาท, ต้นทุนขาย 3,369,673.81 บาท) ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ไม่สูงมากนัก นั้นแสดงว่ากลุ่มมีค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนขายในธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายค่อนข้างสูง จึงทำให้กำไรสุทธิของกลุ่มน้อยลงเมื่อเทียบกับรายได้จากการขายทั้งหมด

อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ หรือ มีกำไรสุทธิร้อยละ 13.81ของสินทรัพย์รวมทั้งรวม (กำไรสุทธิ 24,949.17 บาท, สินทรัพย์รวมทั้งรวม 180,694.35 บาท) สินทรัพย์ของกลุ่มอยู่ในรูปสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งจำนวน ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมระยะสั้น และลูกหนี้การค้า ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน มีอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์หรือ มีกำไรสุทธิร้อยละ 4.95 ของสินทรัพย์รวมทั้งรวม (กำไรสุทธิ 234,257.75 บาท, สินทรัพย์รวมทั้งรวม 4,728,469.33 บาท) สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้กู้ยืมระยะสั้น และลูกหนี้การค้า และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คือ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 2 กลุ่ม จะเห็นได้ว่ากลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ที่สูงกว่ากลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน เนื่องจาก กลุ่มทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีสินทรัพย์จำนวนมาก โดยเฉพาะอยู่ในรูปของเงินฝาก

ธนาคาร ที่ได้รับผลตอบแทนจากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารที่ไม่มากนัก ซึ่งกลุ่มควรจะนำเงินสดและเงินฝากที่มีอยู่ไปบริหารจัดการเพื่อให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าการรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร นอกจากนี้กลุ่มยังมีสินทรัพย์ถาวร ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ไม่ได้ก่อให้เกิดรายได้ แต่กลุ่มต้องหักค่าเสื่อมราคาประจำปีและถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี ซึ่งทั้งหมดนี้จะทำกำไรของกลุ่มมีน้อย เมื่อเทียบกับสินทรัพย์ที่มีอยู่ทั้งหมด

ตารางที่ 4.13 แสดงอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

รายการ	กลุ่มเกษตรกร ทำไร่โป่งน้ำร้อน	กลุ่มเกษตรกร ทำนาแม่คะ
สภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น		
1.อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน	1.98 เท่า	ไม่มีหนี้สิน
ภาระหนี้สินและความสามารถในการชำระค่าใช้จ่ายทางการเงิน		
1.อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	0.41 เท่า	ไม่มีหนี้สิน
2.อัตราส่วนหนี้สินระยะสั้นต่อหนี้สินรวม	1 เท่า	ไม่มีหนี้สิน
3.อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินลงทุนระยะยาว	ไม่มีหนี้สินระยะยาว	ไม่มีหนี้สิน
4. อัตราส่วนความสามารถจ่ายดอกเบี้ย	558.38 เท่า	ไม่มีดอกเบี้ยจ่าย
5. กำไรสุทธิต่อหุ้น	8.08 บาท	8.51 บาท
ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์		
1. อัตราหมุนเวียนของเงินสด	1.04 ครั้ง/ปี	0.92 ครั้ง/ปี
2. อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้	1.05 ครั้ง/ปี	1.09 ครั้ง/ปี
3. อัตราหมุนเวียนสินทรัพย์ถาวร	4.15 ครั้ง/ปี	ไม่มีสินทรัพย์ถาวร
4. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม	0.77 ครั้ง/ปี	0.5 ครั้ง/ปี
ความสามารถในการทำกำไร		
1. อัตราส่วนกำไรสุทธิ	6.46 %/ปี	27.72 %/ปี
2. อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์	4.95 %/ปี	13.81 %/ปี
3. อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น	8.43 %/ปี	13.81 %/ปี

ที่มา: จากการคำนวณ

4.2 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง

ในการศึกษาข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง ได้ศึกษาข้อมูลจากสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ทั้งหมดจำนวน 230 คน โดยแยกเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน จำนวน 171 คน และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะจำนวน 59 คนประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนปีที่เข้าเป็นสมาชิก เหตุผลในการเข้าเป็นสมาชิก และการทำกิจกรรมหรือธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกร ผลการศึกษามีดังนี้

4.2.1 เพศ

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน และทำนาแม่คะ จำนวน 230 คน จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ดังตารางที่ 4.14

4.2.2 อายุ

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 50 ปี ในส่วนของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี ดังตารางที่ 4.14

4.2.3 สถานภาพสมรส

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรส สมรสแล้ว ในส่วนของสมาชิก กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีสถานภาพสมรส สมรสแล้ว ทั้งหมด ดังตาราง ที่ 4.14

4.2.4 การศึกษา

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ข้อมูลส่วนบุคคล	ทำไร่ไปงน้ำร้อน(N=171)		ทำนาแม่คะ(N=59)	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	143	83.63	56	94.92
หญิง	28	16.37	3	5.08
รวม	171	100.00	59	100.00

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน (N=171)		ทำนาแม่คะ (N=59)	
	จำนวนคน	ร้อยละ		จำนวนคน
อายุ				
น้อยกว่า 40 ปี	11	6.43	0	0
อายุ 40 – 50 ปี	78	45.61	15	25.42
อายุ 51 – 60 ปี	68	39.77	44	74.58
อายุ 60 ปี ขึ้นไป	14	8.19	0	0
รวม	171	100.00	59	100.00
สถานภาพสมรส				
สมรส	157	91.81	59	100
โสด	0	0	0	0
หย่าร้าง	6	3.51	0	0
หม้าย	8	4.68	0	0
รวม	171	100.00	59	100.00
การศึกษาสูงสุด				
ประถมศึกษา	128	74.86	55	93.22
มัธยมศึกษา	34	19.88	4	6.78
ปวช.	0	0	0	0
ปวส./อนุปริญญา	0	0	0	0
ปริญญาตรี	9	5.26	0	0
อื่นๆ	0	0	0	0
รวม	171	100.00	59	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.2.5 การประกอบอาชีพหลัก

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือทำสวน รองลงมาคือ ทำนา ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ ในส่วนของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือทำนา รองลงมาคือ ทำสวน และทำไร่ ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.15

4.2.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีรายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท/เดือน ดังตารางที่ 4.15

4.2.7 การประกอบอาชีพเสริม

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป่งน้ำร้อนมีการประกอบอาชีพเสริมทั้งหมดจำนวน 43 คน ส่วนใหญ่คือ การรับจ้างทั่วไป และค้าขาย ในส่วนของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีการประกอบอาชีพเสริมจำนวน 22 คน คือ การรับจ้างทั่วไป ดังตารางที่ 4.15

4.2.8 ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิก

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป่งน้ำร้อนและกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิก 6 -10 ปี รองลงมาคือ 11-15 ปี ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 อาชีพ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป่งน้ำร้อน และทำนาแม่คะ

ข้อมูลทั่วไป	ทำไร่ไป่งน้ำร้อน(N=171)		ทำนาแม่คะ(N=59)	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
อาชีพหลัก				
ทำนา	100	58.48	59	100
ทำไร่	48	28.07	7	11.86
ทำสวน	143	83.63	48	81.36
เลี้ยงสัตว์	9	5.26	0	0
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน				
น้อยกว่า 10,000 บาท	40	23.39	7	11.86
10,000 – 20,000 บาท	51	29.82	33	55.93
20,001 – 30,000 บาท	37	21.64	4	6.78
30,001 – 40,000 บาท	6	3.51	15	25.42
40,001 – 50,000 บาท	17	9.94	0	0
มากกว่า 50,000 บาท	20	11.70	0	0
รวม	171	100.00	59	100.00
อาชีพเสริม				
รับจ้างทั่วไป	23	13.45	22	37.29
ค้าขาย	20	11.70	0	0
รวม	43	25.15	22	37.29

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ทำไร่โป่งน้ำร้อน (N=171)		ทำนาแม่คะ (N=59)	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ		จำนวน(คน)
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน				
น้อยกว่า 2,500 บาท	31	18.13	15	25.42
2,500 – 3,000 บาท	6	3.51	0	0
3,501 – 4,000 บาท	3	1.75	0	0
4,001 – 4,500 บาท	0	0	0	0
4,501 – 5,000 บาท	0	0	7	11.86
มากกว่า 5,000 บาท	3	1.75	0	0
รวม	43	25.15	22	37.29
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก				
น้อยกว่า 5 ปี	29	16.96	4	6.78
6 – 10 ปี	48	28.07	37	62.71
11 – 15 ปี	37	21.64	18	30.51
16 – 20 ปี	29	16.96	0	0
มากกว่า 20 ปี	28	16.37	0	0
รวม	171	100.00	59	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ : อาชีพหลัก ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.2.8 เหตุผลที่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เพราะจะได้ซื้อสินค้าได้ในราคาถูกกว่าแหล่งจำหน่ายอื่น รองลงมาคือ จะได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ และกู้เงินได้โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ในส่วนของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะส่วน พบว่าส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เพราะ ดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น รองลงมาคือกู้เงินได้โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และซื้อสินค้าได้ในราคาถูกกว่าแหล่งจำหน่ายอื่น ดังตารางที่ 4.16

4.2.9 การร่วมทำธุรกิจและบริการกับกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่โป่งน้ำร้อน และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ส่วนใหญ่มีการร่วมทำธุรกิจและบริการกับกลุ่มเกษตรกร คือ ซ้อสินค้า และกู้เงิน ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 เหตุผลที่เข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และการร่วมทำธุรกิจและบริการกับกลุ่มเกษตรกร

ข้อมูลทั่วไป	ทำไร่โป่งน้ำร้อน(N=171)		ทำนาแม่คะ(N=59)	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
เหตุผลที่เข้ามาเป็นสมาชิก				
1. กู้เงินได้โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน	80	46.78	29	49.15
2. ดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น	80	46.78	44	74.58
3. ซ้อสินค้าได้ในราคาถูกกว่าแหล่งจำหน่ายอื่น	100	58.48	29	49.15
4. สามารถผ่อนชำระค่าสินค้าได้นาน	77	45.03	26	44.07
5. ขายผลผลิตได้ราคาดีเมื่อรวมกันขายเป็นกลุ่ม	43	25.15	4	6.78
6. จะได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ	86	50.29	18	30.51
7. มีอาชีพเสริมที่กลุ่มเกษตรกรจัดทำ	17	9.94	0	0
การร่วมธุรกิจและบริการกับกลุ่มเกษตรกร				
1. กู้เงิน	91	53.22	15	25.42
2. ซ้อสินค้า	165	96.49	59	100
3. ขายผลผลิตให้แก่กลุ่มเกษตรกร	0	0	0	0
4. ฝากเงินไว้กับกลุ่มเกษตรกร	31	18.13	0	0
5. เข้าสถานที่	0	0	0	0

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : เหตุผลที่เข้าเป็นสมาชิกและการร่วมทำธุรกิจและบริการกับกลุ่ม ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง

ในการศึกษาข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง ได้ศึกษาจากข้อมูลของคณะกรรมการของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่โป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ จำนวน 14 คน โดยแยกเป็นคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่โป่งน้ำร้อน จำนวน 9 คน และคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพทางสังคม ตำแหน่งในกลุ่มเกษตรกร

จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง ผลตอบแทนที่ได้รับในฐานะกรรมการจากกลุ่มเกษตรกร ผลการศึกษามีดังนี้

4.3.1 เพศ

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป่งน้ำร้อนและกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ทั้งหมดเป็นเพศชาย ดังตารางที่ 4.17

4.3.2 อายุ

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป่งน้ำร้อนและกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปี ดังตารางที่ 4.17

4.3.3 สถานภาพสมรส

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป่งน้ำร้อนส่วนใหญ่ มีสถานภาพสมรส สมรสแล้ว ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีสถานภาพสมรส สมรสแล้วทั้งหมด ดังตารางที่ 4.17

4.3.4 การศึกษา

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป่งน้ำร้อนส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาทั้งหมด ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ข้อมูลส่วนบุคคลของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ข้อมูลทั่วไป	ทำไร่ไป่งน้ำร้อน (N=9)		ทำนาแม่คะ (N=5)	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	9	100.00	5	100.00
หญิง	0	0	0	0
รวม	9	100.00	5	100.00
อายุ				
อายุ 40 – 50 ปี	4	44.44	1	20.00
อายุ 51 – 60 ปี	5	55.56	4	80.00
อายุ มากกว่า 60 ปี	0	0	0	0
รวม	9	100.00	5	100.00

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ทำไร่โป่งน้ำร้อน (N=9)		ทำนาแม่คะ (N=5)	
	จำนวนคน	ร้อยละ		จำนวนคน
สถานภาพสมรส				
โสด	0	0	0	0
สมรส	8	88.89	5	100.00
หย่าร้าง	0	0	0	0
หม้าย	1	11.11	0	0
รวม	9	100.00	5	100.00
ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	4	44.44	5	100.00
มัธยมศึกษา	5	55.56	0	0
รวม	9	100.00	5	100.00

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.5 การประกอบอาชีพหลัก

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือทำนา รองลงมาคือ ทำสวน และทำไร่ ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักคือทำสวน รองลงมาคือ ทำนา ดังตารางที่ 4.18

4.3.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 50,000 บาท/เดือน ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีรายได้เฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท/เดือน ดังตารางที่ 4.18

4.3.7 การประกอบอาชีพเสริม

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนมีการประกอบอาชีพเสริมทั้งหมดจำนวน 3 คน คือ การค้าขาย และรับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2,500 – 3,000 บาท/เดือน ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีการประกอบอาชีพเสริมจำนวน 1 คน คือการรับจ้างทั่วไป โดยมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่า 2,500 บาท/เดือน ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ปิ้งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ข้อมูลทั่วไป	ทำไร่ปิ้งน้ำร้อน(N=9)		ทำนาแม่คะ(N=5)	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
อาชีพหลัก				
ทำนา	8	88.89	4	80.00
ทำไร่	5	55.56	0	0
ทำสวน	7	77.78	5	100.00
เลี้ยงสัตว์	0	0	0	0
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน				
น้อยกว่า 10,000 บาท	0	0	0	0
10,000 – 20,000 บาท	2	22.22	3	60.00
20,001 – 30,000 บาท	0	0	1	20.00
30,001 – 40,000 บาท	1	11.11	0	0
40,001 – 50,000 บาท	1	11.11	0	0
มากกว่า 50,000 บาท	5	55.56	1	20.00
รวม	9	100.00	5	100.00
อาชีพเสริม				
รับจ้างทั่วไป	1	11.11	1	20.00
ค้าขาย	2	22.22	0	0
รวม	3	33.33	1	20.00
รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน				
น้อยกว่า 2,500 บาท	0	0	1	20.00
2,500 – 3,000 บาท	1	11.11	0	0
3,001 – 3,500 บาท	0	0	0	0
3,501 – 4,000 บาท	0	0	0	0
4,001 – 4,500 บาท	0	0	0	0
4,501 – 5,000 บาท	1	11.11	0	0
มากกว่า 5,000 บาท	1	11.11	0	0
รวม	3	33.33	1	20.00

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ : อาชีพหลักตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4.3.8 สถานภาพทางสังคม

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ส่วนใหญ่มีสถานภาพทางสังคมเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน รองลงมาคือ กรรมการหมู่บ้าน ลูกบ้าน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และเป็นสมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ส่วนใหญ่มีสถานภาพทางสังคม คือ เป็นกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นลูกบ้าน ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.19

4.3.9 ตำแหน่งในกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน มีจำนวนทั้งหมด 9 คน เป็นประธาน 1 คน รองประธาน 2 คน เหนรัญญิก 1 คน เลขานุการ 1 คน และกรรมการ 4 คน ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ เป็นประธาน 1 คน รองประธาน 1 คน เหนรัญญิก 1 คน เลขานุการ 1 คน และกรรมการ 1 คน ดังตารางที่ 4.19

4.3.10 จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการ

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนทั้งหมดดำรงตำแหน่งมาแล้ว 6 - 10 ปี ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งมาแล้ว 6 - 10 ปี รองลงมาคือ ดำรงตำแหน่ง 11-15 ปี จำนวน 1 คน ดังตารางที่ 4.19

4.3.11 ผลตอบแทนที่ได้รับในฐานะกรรมการกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนได้รับผลตอบแทนในฐานะคณะกรรมการคือ โบนัส ซึ่งจะได้รับเมื่อกลุ่ม มีผลกำไรและได้มีการจัดสรรให้เป็นโบนัส คณะกรรมการตามมติที่ประชุมใหญ่ ได้รับค่าเบี้ยประชุม เมื่อเข้าประชุมคณะกรรมการ และค่าเบี้ยเลี้ยงซึ่งจะได้รับเมื่อคณะกรรมการดำเนินการให้กลุ่มเกษตรกรที่นอกเหนือจากการประชุม เช่น การเดินทางมาติดต่องานของกลุ่มเกษตรกรในตัวจังหวัด เป็นตัวแทนของกลุ่มเกษตรกรไปเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ เป็นต้น ในส่วนของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะได้รับผลตอบแทนในฐานะคณะกรรมการคือ ค่าเบี้ยเลี้ยง ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 สถานภาพทางสังคมและตำแหน่งของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ปิ้งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ข้อมูลทั่วไป	ทำไร่ปิ้งน้ำร้อน (N=9)		ทำนาแม่คะ (N=5)	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
สถานภาพทางสังคม				
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	1	11.11	0	0
กรรมการหมู่บ้าน	2	22.22	3	60.00
สมาชิกสภาเทศบาล/อบต.	1	11.11	1	20.00
ลูกบ้าน	2	22.22	1	20.00
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	3	33.33	0	0
รวม	9	100.00	5	100.00
ตำแหน่งในกลุ่มเกษตรกร				
ประธาน	1	11.11	1	20.00
รองประธาน	2	22.22	1	20.00
เหรัญญิก	1	11.11	1	20.00
เลขานุการ	1	11.11	1	20.00
กรรมการ	4	44.44	1	20.00
รวม	9	100.00	5	100.00
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง				
น้อยกว่า 5 ปี	0	0	0	0
5 – 10 ปี	9	100.00	4	80.00
11 – 15 ปี	0	0	1	20.00
16 – 20 ปี	0	0	0	0
มากกว่า 20 ปี	0	0	0	0
รวม	9	100.00	5	100.00
ผลตอบแทนที่ได้รับในฐานะกรรมการ				
โบนัส	9	100.00	0	0
ค่าเบี้ยเลี้ยง	6	66.67	5	100.00
ค่าเบี้ยประชุม	7	77.78	0	0
ไม่เคยได้รับ	0	0	0	0

ที่มา: จากการสำรวจ

หมายเหตุ : ผลตอบแทนที่ได้รับในฐานะกรรมการ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

4.4 ความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง

4.4.1 ความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของสมาชิก

ในการวัดความรู้ความเข้าใจของสมาชิกในหลักการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ได้ประเมินจากสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในอำเภอฝางคือ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ โดยให้สมาชิกทุกคนตอบคำถามทั้งหมด 20 ข้อ แล้วประเมินตามเกณฑ์การประเมินผลคะแนน โดยมีคะแนนในแต่ละข้อเต็ม 10 คะแนน ซึ่งคำตอบของคำถามทั้ง 20 ข้อพร้อมคำอธิบาย อยู่ในตารางที่ 4.22

จากการประเมิน ความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ มีผลการประเมินดังนี้

ความรู้ ความเข้าใจระดับดีมาก หรือได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ ระหว่าง 9.00 - 10.00 คะแนน

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน ทำได้จำนวน 9 ข้อจาก 20 ข้อคือ ข้อ 2,4,6,7,8,9,11,17 และ 20 ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ทำได้จำนวน 6 ข้อจาก 20 ข้อคือ ข้อ 2,4,6,7,8 และ 14 ซึ่งรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.20

ความรู้ ความเข้าใจระดับดี หรือ ได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ ระหว่าง 8.00 - 8.99 คะแนน

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน ทำได้จำนวน 1 ข้อ จาก 20 ข้อ คือ ข้อ 13 ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ทำได้จำนวน 5 ข้อ จาก 20 ข้อ คือ ข้อ 9,11,13,17และ20 ซึ่งรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.20

ความรู้ ความเข้าใจระดับปานกลาง หรือ ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 7.00 - 7.99 คะแนน

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน ทำได้จำนวน 1 ข้อ จาก 20 ข้อ คือข้อ 14 ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีผลคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง ซึ่งรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.20

ความรู้ ความเข้าใจระดับพอใช้ หรือ ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 6.00 - 6.99 คะแนน

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน ทำได้จำนวน 2 ข้อจาก 20 ข้อ คือ ข้อ 5 และ ข้อ 15 ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีผลคะแนนเฉลี่ยในระดับพอใช้ ซึ่งรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.20

ความรู้ ความเข้าใจระดับน้อย หรือ ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 6.00 คะแนน

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน ทำได้จำนวน 7 ข้อ จาก 20 ข้อ คือข้อ

1,3,10,12,16,18 และ 19 ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ทำได้ทั้งหมด 9 ข้อจาก 20 ข้อ คือข้อ 1,3,5,10,12,15,16,18 และ 19 ซึ่งรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.20

สรุป คะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อนเท่ากับ 7.31 หรืออยู่ในระดับปานกลางและของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.56 หรือ อยู่ในระดับพอใช้

ตารางที่ 4.20 แสดงความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไป๋งน้ำร้อน (N=171)		ทำนาแม่คะ (N=59)	
	จำนวนคน	คะแนน	จำนวนคน	คะแนน
1. การเปิดรับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจะรับจากบุคคลทุกคนที่ต้องการจะเข้าเป็นสมาชิก	88 (51.46)	5.15 (น้อย)	29 (49.15)	4.92 (น้อย)
2. การเปิดรับสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จะเปิดรับบุคคลที่มีความต้องการร่วมกันและสามารถใช้บริการของกลุ่มได้ และเต็มใจรับผิดชอบต่อกันในฐานะสมาชิก	168 (98.25)	9.82 (ดีมาก)	59 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
3.บุคคลที่จะเป็นสมาชิกจะต้องเป็นด้วยความสมัครใจของตนเอง ไม่ได้ถูกบีบบังคับจากผู้อื่นและถ้าจะออกจากการเป็นสมาชิกต้องได้รับความเห็นชอบจากมติที่ประชุมใหญ่	77 (45.03)	4.50 (น้อย)	22 (37.29)	3.73 (น้อย)
4. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรประชาธิปไตย คือสมาชิกทุกคนมีสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกัน	160 (93.57)	9.36 (ดีมาก)	59 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
5. ในการกำหนดนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ และลงมติตัดสินใจใดๆ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยสมาชิกไม่ต้องเข้ามามีส่วนร่วม	103 (60.23)	6.02 (พอใช้)	18 (30.51)	3.05 (น้อย)
6. สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทุกคนออกเสียงได้เท่ากัน คือ หนึ่งคน หนึ่งเสียง ในที่ประชุม	171 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	59 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
7. การเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ให้เป็นไปตามมติของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่	165 (96.49)	9.65 (ดีมาก)	59 (100.00)	10.00 (ดีมาก)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไปงน้ำร้อน (N=171)		ทำนาแม่ละ (N=59)	
	จำนวนคน	คะแนน	จำนวนคน	คะแนน
8. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมทุนในกลุ่มเกษตรกรของตนเอง คือ สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นตามที่กลุ่มกำหนด ตามศักยภาพของแต่ละคน เพื่อให้กลุ่มมีเงินทุนสำหรับการดำเนินกิจการอย่างเพียงพอ	171 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	55 (93.22)	9.32 (ดีมาก)
9. สมาชิกพึงมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้เงินของกลุ่มให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	165 (96.49)	9.65 (ดีมาก)	48 (81.36)	8.14 (ดี)
10. สมาชิกไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการอุดหนุนธุรกิจหรือบริการของกลุ่มก็ได้	46 (26.9)	2.69 (น้อย)	15 (25.42)	2.54 (น้อย)
11. ส่วนหนึ่งของทุนในกลุ่ม ต้องสะสมไว้เป็นทุนส่วนรวม เช่น ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทรัพย์สินที่เป็นอาคาร- อุปกรณ์จะนำมาแบ่งปันกันไม่ได้	163 (95.32)	9.53 (ดีมาก)	48 (81.36)	8.14 (ดี)
12. สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนจากเงินทุนในอัตราที่จำกัด คือ ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ ในรูปเงินปันผลตามหุ้น และเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ โดยความเห็นชอบจากมติของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร	6 (3.51)	0.35 (น้อย)	0 (0.00)	0.00 (น้อย)
13. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรประชาธิปไตย ที่จะคิดตัดสินใจ ดำเนินการใดๆ ที่จะป็นข้อผูกพัน หรือข้อตกลงกับหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนได้เอง	140 (81.87)	8.19 (ดี)	48 (81.36)	8.14 (ดี)
14. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรที่มีการปกครอง ควบคุมกันเองในหมู่สมาชิก โดยมีพื้นฐานสำคัญคือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะสมาชิกเป็นเจ้าของกลุ่มอย่างแท้จริง	163 (75.32)	9.53 (ดีมาก)	59 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
15. ในการตรวจสอบการดำเนินงาน กิจการภายในของกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่มาจากหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น	103 (60.23)	6.02 (พอใช้)	29 (49.15)	4.92 (น้อย)
16. กลุ่มเกษตรกรไม่จำเป็นต้องให้การศึกษาศึกษาฝึกอบรมทักษะในด้านงานสหกรณ์และด้านงานกลุ่มเกษตรกรให้แก่บรรดาสมาชิก แต่ควรฝึกอบรมเฉพาะคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกรเท่านั้น	86 (50.29)	5.03 (น้อย)	7 (11.86)	1.19 (น้อย)

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไปงน้ำร้อน (N=171)		ทำนาแม่คะ (N=59)	
	จำนวนคน	คะแนน	จำนวนคน	คะแนน
17. การให้การศึกษา ฝึกอบรม นอกจากจะเน้นที่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความรู้ข่าวสาร เช่นการสัมมนา ประชุม ฝึกทักษะต่างๆ แก่เยาวชนรุ่นใหม่ ผู้นำทางความคิดในสังคมนานาชาติที่สำคัญที่ควรให้ได้แก่ คุณลักษณะที่สำคัญและประโยชน์ที่พึงได้จากกลุ่มเกษตรกร	171 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	52 (88.14)	8.81 (ดี)
18. การดำเนินงานของแต่ละกลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินไปได้ตามลำพัง ไม่จำเป็นต้องต้องมีการร่วมมือประสานงานกันระหว่างกลุ่ม หรือสร้างเป็นเครือข่ายแต่อย่างใด	97 (56.73)	5.67 (น้อย)	29 (49.15)	4.92 (น้อย)
19. กลุ่มเกษตรกรที่ท่านเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร ใดเลย	100 (58.48)	5.85 (น้อย)	26 (44.07)	4.41 (น้อย)
20.กลุ่มเกษตรกรจำเป็นต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อชุมชนของมวลสมาชิกและจำเป็นต้องพัฒนากลุ่มไปพร้อมๆ กับการพัฒนาชุมชน	165 (96.49)	9.65 (ดีมาก)	52 (88.14)	8.81 (ดี)
คะแนนเฉลี่ย	7.31 (ระดับปานกลาง)		6.56 (ระดับพอใช้)	

ที่มา: จากการคำนวณ

หมายเหตุ 1. จำนวนคน คือ จำนวนสมาชิกที่ตอบถูกในแต่ละข้อ

2. ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละของจำนวนสมาชิกที่ตอบถูก

3. คะแนนแต่ละข้อเต็ม 10 คะแนน ผลคะแนนคำนวณจากจำนวนสมาชิกที่ตอบถูก

4. สมาชิกกลุ่มทำไร่ไปงน้ำร้อน ถ้าตอบถูก 171 คน ได้คะแนนเต็ม 10 คะแนน

5. สมาชิกกลุ่มทำนาแม่คะ ถ้าตอบถูก 59 คน ได้คะแนนเต็ม 10 คะแนน

4.4.2 ความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของคณะกรรมการ

ในการวัดความรู้ ความเข้าใจของคณะกรรมการในหลักการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

ได้ประเมินจากคณะกรรมการของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในอำเภอฝางคือ คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ โดยให้คณะกรรมการทุกคนตอบคำถามทั้งหมด 20 ข้อ แล้วประเมินตามเกณฑ์การประเมินผลคะแนน โดยมีคะแนนในแต่ละข้อเต็ม 10 คะแนน ซึ่งคำตอบของคำถามทั้ง 20 ข้อ พร้อมคำอธิบาย อยู่ในตารางที่ 4.22

จากการประเมิน ความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของ คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ มีผลการประเมินดังนี้

ความรู้ ความเข้าใจระดับดีมาก หรือได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ ระหว่าง 9.00 - 10.00 คะแนน

คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ทำได้จำนวน 12 ข้อจาก 20 ข้อคือ ข้อ 2,4,5,6,7,9,11,15,17,18,19 และ 20 ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ทำได้จำนวน 10 ข้อจาก 20 ข้อ คือ ข้อ 2,4,6,7,8,11,13,14,17 และ 20 ซึ่งรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.21

ความรู้ ความเข้าใจระดับดี หรือ ได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ ระหว่าง 8.00 - 8.99 คะแนน

คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ทำได้จำนวน 3 ข้อ จาก 20 ข้อ คือ ข้อ 3,8 และ 14 ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ทำได้จำนวน 6 ข้อ จาก 20 ข้อ คือ ข้อ 1,3,5,15,18 และ 19 ซึ่งรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.21

ความรู้ ความเข้าใจระดับปานกลาง หรือ ได้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 7.00 - 7.99 คะแนน

คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ทำได้จำนวน 1 ข้อ จาก 20 ข้อ คือข้อ 16 ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีผลคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง ซึ่ง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.21

ความรู้ ความเข้าใจระดับพอใช้ หรือ ได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ ระหว่าง 6.00 - 6.99 คะแนน

คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ทำได้จำนวน 1 ข้อจาก 20 ข้อ คือ ข้อ 1 ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่มีผลคะแนนเฉลี่ยในระดับพอใช้ ซึ่งรายละเอียด แสดงดังตารางที่ 4.21

ความรู้ ความเข้าใจระดับน้อย หรือ ได้คะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อน้อยกว่า 6.00 คะแนน

คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ทำได้จำนวน 3 ข้อ จาก 20 ข้อ คือข้อ 10,12 และ 13 ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ทำได้ทั้งหมด 4 ข้อจาก 20 ข้อ คือ ข้อ 9,10,12 และ 16 ซึ่งรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.21

สรุป คะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของ คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนเท่ากับ 8.61 หรืออยู่ในระดับดี และของ คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.90 หรือ อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.21 แสดงความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของคณะกรรมการ
กลุ่มเกษตรกรทำโรงปิ้งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร	ทำโรงปิ้งน้ำร้อน (N=9)		ทำนาแม่คะ (N=5)	
	จำนวนคน	คะแนน	จำนวนคน	คะแนน
1. การเปิดรับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจะรับจากบุคคลทุกคนที่ต้องการจะเข้าเป็นสมาชิก	6 (66.67)	6.67 (พอใช้)	4 (80.00)	8.00 (ดี)
2. การเปิดรับสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จะเปิดรับบุคคลที่มีความต้องการร่วมกันและสามารถให้บริการของกลุ่มได้ และเต็มใจรับผิดชอบต่อกลุ่มในฐานะสมาชิก	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
3.บุคคลที่จะเป็นสมาชิกจะต้องเป็นด้วยความสมัครใจของตนเอง ไม่ได้ถูกบีบบังคับหรือข่มขู่จากผู้อื่นและถ้าหากจะออกจากการเป็นสมาชิกต้องได้รับความเห็นชอบจากมติที่ประชุมใหญ่	8 (88.89)	8.89 (ดี)	4 (80.00)	8.00 (ดี)
4. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรประชาธิปไตย คือสมาชิกทุกคนมีสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกัน	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
5. ในการกำหนดนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ และลงมติตัดสินใจใดๆ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยสมาชิกไม่ต้องเข้ามามีส่วนร่วม	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	4 (80.00)	8.00 (ดี)
6. สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทุกคนออกเสียงได้เท่ากัน คือ หนึ่งคน หนึ่งเสียง ในที่ประชุม	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
7. การเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ให้เป็นไปตามมติของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
8. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมทุนในกลุ่มเกษตรกรของตนเอง คือสมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นตามที่กลุ่มกำหนด ตามศักยภาพของแต่ละคน เพื่อให้กลุ่มมีเงินทุนสำหรับการดำเนินกิจการอย่างเพียงพอ	8 (88.89)	8.89 (ดี)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
9. สมาชิกพึงมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้เงินของกลุ่มให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	2 (40.00)	4.00 (น้อย)
10. สมาชิกไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการอุดหนุนธุรกิจหรือบริการของกลุ่มก็ได้	4 (44.44)	4.44 (น้อย)	0 (0.00)	0.00 (น้อย)

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไปงน้ำร้อน (N=9)		ทำนาแม่ละ (N=5)	
	จำนวนคน	คะแนน	จำนวนคน	คะแนน
11. ส่วนหนึ่งของทุนในกลุ่ม ต้องสะสมไว้เป็นทุนส่วนรวม เช่น ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทรัพย์สินที่เป็นอาคาร- อุปกรณ์ จะนำมาแบ่งปันกันไม่ได้	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
12. สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนจากเงินทุนในอัตราที่จำกัด คือ ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ ในรูปเงินปันผลตามหุ้น และเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ โดยความเห็นชอบจากมติของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร	3 (33.33)	3.33 (น้อย)	2 (40.00)	4.00 (น้อย)
13. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรประชาธิปไตย ที่จะคิด ตัดสินใจ ดำเนินการใดๆ ที่จะป็นข้อผูกพัน หรือข้อตกลงกับหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนได้เอง	3 (33.33)	3.33 (น้อย)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
14. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรที่มีการปกครอง ควบคุมกันเอง ในหมู่สมาชิก โดยมีพื้นฐานสำคัญคือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะสมาชิกเป็นเจ้าของกลุ่มอย่างแท้จริง	8 (88.89)	8.89 (ดี)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
15. ในการตรวจสอบการดำเนินงาน กิจการภายในของกลุ่ม เกษตรกร ผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบต้องเป็นเจ้าของหน้าที่ที่มา จากหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	4 (80.00)	8.00 (ดี)
16. กลุ่มเกษตรกรไม่จำเป็นต้องให้การศึกษา ฝึกอบรมทักษะ ในด้านงานสหกรณ์และด้านงานกลุ่มเกษตรกรให้แก่บรรดา สมาชิก แต่ควรฝึกอบรมเฉพาะคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ กลุ่มเกษตรกรเท่านั้น	7 (77.78)	7.78 (ปาน กลาง)	1 (20.00)	2.00 (น้อย)
17. การให้การศึกษา ฝึกอบรม นอกจากจะเน้นที่บุคคลที่ เกี่ยวข้อง ควรให้ความรู้ข่าวสาร เช่นการสัมมนา ประชุม ฝึก ทักษะต่างๆ แก่เยาวชนรุ่นใหม่ ผู้นำทางความคิดในสังคม สาระที่สำคัญที่ควรให้ได้แก่ คุณลักษณะที่สำคัญและ ประโยชน์ที่พึงได้จากกลุ่มเกษตรกร	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
18. การดำเนินงานของแต่ละกลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินไป ได้ตามลำพังไม่จำเป็นต้องมีการร่วมมือประสานงานกัน ระหว่างกลุ่ม หรือสร้างเป็นเครือข่ายแต่อย่างใด	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	4 (80.00)	8.00 (ดี)

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไปงน้ำร้อน (N=9)		ทำนาแม่คะ (N=5)	
	จำนวนคน	คะแนน	จำนวนคน	คะแนน
19. กลุ่มเกษตรกรที่ท่านเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร ใดเลย	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	4 (80.00)	8.00 (ดี)
20. กลุ่มเกษตรกรจำเป็นต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อชุมชนของมวลสมาชิกและจำเป็นต้องพัฒนากลุ่มไปพร้อมๆกับการพัฒนาชุมชน	9 (100.00)	10.00 (ดีมาก)	5 (100.00)	10.00 (ดีมาก)
คะแนนเฉลี่ย	8.61 (ระดับดี)		7.9 (ระดับปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

- หมายเหตุ 1. จำนวนคน คือ จำนวนคณะกรรมการที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
 2. ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละของจำนวนคณะกรรมการที่ตอบถูก
 3. คะแนนแต่ละข้อเต็ม 10 คะแนน ผลคะแนนคำนวณจากจำนวนคณะกรรมการที่ตอบถูก
 4. คณะกรรมการกลุ่มทำไร่ไปงน้ำร้อน ถ้าตอบถูก 9 คน ได้คะแนนเต็ม 10 คะแนน
 5. คณะกรรมการกลุ่มทำนาแม่คะ ถ้าตอบถูก 5 คน ได้คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ในการประเมินความรู้ ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร ของสมาชิกและคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ได้ใช้คำถามทั้งหมด 20 ข้อ และให้สมาชิกและคณะกรรมการทุกคนเลือกตอบ “ใช่ หรือ ไม่ใช่” ซึ่งข้อคำถาม คำตอบ และคำอธิบาย ได้แสดงไว้แล้วในตารางที่ 4.22 ตารางที่ 4.22 แสดงหลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร คำตอบ และคำอธิบาย

หลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร	คำตอบ	คำอธิบาย
1. การเปิดรับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรจะรับจากบุคคลทุกคนที่ต้องการจะเข้าเป็นสมาชิก	ไม่ใช่	บุคคลที่จะสมัครเป็นสมาชิกได้นั้นต้องมี ความต้องการร่วมกันและต้องสามารถใช้ บริการของกลุ่มเกษตรกรได้ ไม่ใช่ทุกคน
2. การเปิดรับสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จะเปิดรับบุคคลที่มีความต้องการร่วมกันและสามารถใช้บริการของกลุ่มได้ และเต็มใจรับผิดชอบต่อกลุ่มในฐานะสมาชิก	ใช่	
3. บุคคลที่จะเป็นสมาชิกจะต้องเป็นด้วยความสมัครใจของตนเอง ไม่ได้ถูกบีบบังคับหรือข่มขู่และถ้าหากจะออกจากกรเป็นสมาชิกต้องได้รับความเห็นชอบจากมติที่ประชุมใหญ่	ไม่ใช่	หากสมาชิกต้องการออกจากกรเป็นสมาชิกก็สามารถออกได้อย่างเสรีโดยไม่ ต้องขอความเห็นชอบจากมติที่ประชุมใหญ่

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

หลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร	คำตอบ	คำอธิบาย
4. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรประชาธิปไตย คือสมาชิกทุกคนมีสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเท่าเทียมกัน	ใช่	
5. ในการกำหนดนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ และลงมติตัดสินใจใดๆ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยสมาชิกไม่ต้องเข้ามามีส่วนร่วม	ไม่ใช่	ในการกำหนดนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ และลงมติใดๆเป็นอำนาจ หน้าที่ของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่
6. สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทุกคนออกเสียงได้เท่ากัน คือหนึ่งคน หนึ่งเสียง ในที่ประชุม	ใช่	
7. การเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ให้เป็นไปตามมติของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่	ใช่	
8. สมาชิกต้องมีส่วนร่วมทุนในกลุ่มเกษตรกรของตนเอง คือ สมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นตามที่กลุ่มกำหนด ตามศักยภาพของแต่ละคน เพื่อให้กลุ่มมีเงินทุนสำหรับใช้ในการดำเนินกิจการอย่างเพียงพอ	ใช่	
9. สมาชิกพึงมีส่วนร่วมในการควบคุมการใช้เงินของกลุ่มให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	ใช่	
10. สมาชิกไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการอุดหนุนธุรกิจหรือบริการของกลุ่มก็ได้	ไม่ใช่	สมาชิกมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนกิจการของกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
11. ส่วนหนึ่งของทุนในกลุ่ม ต้องสะสมไว้เป็นทุนส่วนรวม เช่น ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทรัพย์สินที่เป็นอาคาร- อุปกรณ์ จะนำมาแบ่งปันกันไม่ได้	ใช่	
12. สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนจากเงินทุนในอัตราที่จำกัด คือ ได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ ในรูปเงินปันผลตามหุ้น และเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ โดยความเห็นชอบจากมติของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร	ไม่ใช่	การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ต้องได้รับความเห็นชอบจากมติของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ ไม่ใช่จากมติของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร
13. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรประชาธิปไตย ที่จะคิดตัดสินใจ ดำเนินการใดๆ ที่จะเป็นข้อผูกพัน หรือข้อตกลงกับหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนได้เอง	ใช่	

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

หลักการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร	คำตอบ	คำอธิบาย
14. กลุ่มเกษตรกรเป็นองค์กรที่มีการปกครอง ควบคุมกันเองในหมู่สมาชิก โดยมีพื้นฐานสำคัญคือการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะสมาชิกเป็นเจ้าของกลุ่มอย่างแท้จริง	ใช่	
15. ในการตรวจสอบการดำเนินงาน กิจการภายในของกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบต้องเป็นเจ้าหน้าที่ที่มาจากหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น	ไม่ใช่	ผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบคือ ผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งเลือกตั้งมาจากสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ หรือ บุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถมาร่วมเป็นผู้ตรวจสอบกิจการแต่ต้องเป็นไปตามมติสมาชิก
16. กลุ่มเกษตรกรไม่จำเป็นต้องให้การศึกษา ฝึกอบรม ทักษะในด้านงานสหกรณ์และด้านงานกลุ่มเกษตรกร ให้แก่บรรดาสมาชิก แต่ควรฝึกอบรมเฉพาะ คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกรเท่านั้น	ไม่ใช่	การให้การศึกษา การฝึกอบรม ทักษะด้านงานสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรต้องฝึกอบรม ไม่เฉพาะแต่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเท่านั้น แต่ยังต้องให้แก่สมาชิกด้วย
17. การให้การศึกษา ฝึกอบรม นอกจากจะเน้นที่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความรู้ข่าวสาร เช่นการสัมมนา ประชุม ฝึกทักษะต่างๆ แก่เยาวชนรุ่นใหม่ ผู้นำทางความคิดในสังคม สาระที่สำคัญที่ควรให้ได้แก่ คุณลักษณะที่สำคัญและประโยชน์ที่พึงได้จากกลุ่มเกษตรกร	ใช่	
18. การดำเนินงานของแต่ละกลุ่มเกษตรกรสามารถดำเนินไปได้ตามลำพังไม่จำเป็นต้องมีการร่วมมือ ประสานงานกันระหว่างกลุ่ม หรือสร้างเป็นเครือข่าย แต่อย่างใด	ไม่ใช่	การดำเนินงานของแต่ละกลุ่มเกษตรกร ไม่สามารถดำเนินได้ตามลำพัง จำเป็นที่จะต้องมีการร่วมมือ ประสานงานระหว่างกลุ่ม หรือสร้างเป็นเครือข่าย
19. กลุ่มเกษตรกรที่ท่านเป็นสมาชิกอยู่"ไม่ได้"เข้าร่วมเป็นเครือข่ายกลุ่มเกษตรกร ใดเลย	ไม่ใช่	กลุ่มเกษตรกรทุกกลุ่มเป็นสมาชิกเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรระดับอำเภอ
20. กลุ่มเกษตรกรจำเป็นต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อชุมชนของมวลสมาชิกและจำเป็นต้องพัฒนากลุ่มไปพร้อมๆกับการพัฒนาชุมชน	ใช่	

4.5 ความพึงพอใจในการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง

4.5.1 ความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

การประเมินความพึงพอใจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร จะทำการประเมินจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในอำเภอฝาง คือ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่โป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ ทั้งหมด 11 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการให้ความร่วมมือของสมาชิก ด้านการจัดองค์กรการบริหารของกลุ่ม ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ ด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคม ด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ ด้านธุรกิจรวมกันขาย ด้านการควบคุมภายใน และด้านการจัดการทางการเงิน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่โป่งน้ำร้อน ไม่ได้มีการทำธุรกิจรวมกันขาย (รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก) ดังนั้นจึงจะทำการประเมินทั้งหมด 10 ด้าน และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่ได้มีการทำธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจรวมกันขาย (รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก) ดังนั้นจึงจะทำการประเมินทั้งหมด 9 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกร พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่โป่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ ในนโยบายของกลุ่มมีการวางแผนเป้าหมายการดำเนินธุรกิจตามที่สมาชิกต้องการ รองลงมาคือ การกำหนดนโยบายของกลุ่มมาจากการสำรวจความต้องการล่วงหน้าของสมาชิก และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การกำหนดนโยบายของกลุ่มมาจากการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การกำหนดนโยบายของกลุ่มมาจากการสำรวจความต้องการล่วงหน้าของสมาชิก รองลงมาคือ เมื่อกลุ่มกำหนดนโยบายแล้วนำไปใช้กับสมาชิกหรือพนักงาน และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้ คือ ในการกำหนดนโยบายของกลุ่มมาจากการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และปัจจัยแวดล้อมต่างๆ การกำหนดผู้รับผิดชอบ การวางแผน การควบคุมตามนโยบายของกลุ่ม และในนโยบายของกลุ่ม มีการวางแผนเป้าหมายการดำเนินธุรกิจตามที่สมาชิกต้องการ สรุป ความพึงพอใจในด้านการกำหนดนโยบาย สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่โป่งน้ำร้อนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
ทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านการกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. ในนโยบายของกลุ่มฯมีการวางเป้าหมายการดำเนินธุรกิจตามที่สมาชิกต้องการ	3.94 (มาก)	1	3.32 (ปานกลาง)	3
2. การกำหนดนโยบายของกลุ่มฯมาจากการสำรวจความต้องการล่วงหน้าของสมาชิก	3.93 (มาก)	2	3.76 (มาก)	1
3. การกำหนดผู้รับผิดชอบ การวางแผน การควบคุมตามนโยบายของกลุ่มฯ	3.87 (มาก)	3	3.32 (ปานกลาง)	3
4. เมื่อกลุ่มฯกำหนดนโยบายแล้วนำไปใช้กับสมาชิกหรือพนักงาน	3.81 (มาก)	4	3.44 (ปานกลาง)	2
5. การกำหนดนโยบายของกลุ่มฯมาจากการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และปัจจัยแวดล้อมต่างๆ	3.80 (มาก)	5	3.32 (ปานกลาง)	3
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.87 (มาก)		3.43 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

2. ด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกร พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การร่วมกันอุดหนุนธุรกิจและบริการต่างๆของกลุ่มจากสมาชิก รองลงมาคือ ความสนใจและการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ และ ความกระตือรือร้นของเหล่าสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ สมาชิกในกลุ่มมีความร่วมมือรับผิดชอบกิจกรรมร่วมกัน โดยมีได้มอบหมายหน้าที่ให้ประธานหรือผู้ใดโดยลำพัง ในส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ สมาชิกในกลุ่มมีความร่วมมือรับผิดชอบกิจกรรมร่วมกัน โดยมีได้มอบหมายหน้าที่ให้ประธานหรือผู้ใดโดยลำพัง รองลงมาคือ การร่วมกันอุดหนุนธุรกิจและบริการต่างๆของกลุ่มจากสมาชิก และ ความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ ความกระตือรือร้นของเหล่าสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม

สรุป ความพึงพอใจในด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิก กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่ง
น้ำร้อนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมี
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรของสมาชิก
กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่โป่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1.การร่วมกันอุดหนุนธุรกิจและบริการต่างๆของกลุ่มฯจากสมาชิก	3.98 (มาก)	1	3.37 (ปานกลาง)	2
2. ความสนใจและการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ	3.93 (มาก)	2	3.31 (ปานกลาง)	3
3. ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกในการประชุมกลุ่มฯ	3.88 (มาก)	3	3.20 (ปานกลาง)	4
4. ความกระตือรือร้นของเหล่าสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มฯ	3.83 (มาก)	4	3.12 (ปานกลาง)	5
5.สมาชิกในกลุ่มมีความร่วมมือรับผิดชอบกิจกรรมร่วมกันโดยมิได้มอบหมายหน้าที่ให้ประธานหรือผู้ใด โดยลำพัง	3.82 (มาก)	5	3.47 (ปานกลาง)	1
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.89 (มาก)		3.29 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

3. การจัดการการบริหารงานของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดการการบริหารงานของกลุ่มเกษตรกร พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การเอาใจใส่ต่อการให้บริการแก่สมาชิกของเจ้าหน้าที่กลุ่ม รองลงมาคือ โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรทำให้เกิดความสะดวกในการใช้บริการของสมาชิก และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการกลุ่มชัดเจน และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่างๆสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และการแบ่งฝ่ายต่างๆตามธุรกิจและบริการของกลุ่มเกษตรกร ในส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การแบ่งฝ่ายต่างๆตามธุรกิจและบริการของกลุ่มเกษตรกร และการเอาใจใส่ต่อการ

ให้บริการแก่สมาชิกของเจ้าหน้าที่/คณะกรรมการกลุ่มฯ รองลงมาคือ โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกร มีการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่างๆ สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรทำให้เกิดความสะดวกในการใช้บริการของสมาชิก

สรุป ความพึงพอใจในด้านการจัดองค์กรการบริหารงาน สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ไป๋ น้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการจัดองค์กรการบริหารงานกลุ่มเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ไป๋น้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านการจัดองค์กรการบริหารงานกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไป๋ไป๋น้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. การเอาใจใส่ต่อการให้บริการแก่สมาชิกของเจ้าหน้าที่กลุ่มฯ	3.95 (มาก)	1	3.49 (ปานกลาง)	1
2. โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรทำให้เกิดความสะดวกในการใช้บริการของสมาชิก	3.88 (มาก)	2	3.37 (ปานกลาง)	4
3. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการกลุ่มชัดเจน	3.88 (มาก)	2	3.42 (ปานกลาง)	3
4. โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่างๆ สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน	3.87 (มาก)	3	3.44 (ปานกลาง)	2
5. การแบ่งฝ่ายต่างๆ ตามธุรกิจและบริการของกลุ่มเกษตรกร	3.87 (มาก)	3	3.49 (ปานกลาง)	1
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.89 (มาก)		3.44 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

4. ด้านการบริหารงานบุคคล

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ไป๋น้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ ความใส่ใจในการปฏิบัติงาน การมีจิตใจในการให้บริการของกรรมการ/เจ้าหน้าที่กลุ่ม รองลงมาคือ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคล โดยวางระเบียบการทำงาน สัญญาจ้างงานของเจ้าหน้าที่กลุ่ม และ การบริหารงานบุคคลมีการประสานงานระหว่างกรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่ม และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่

น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การส่งกรรมการไปเข้าร่วมสัมมนาที่จัดโดยหน่วยงานอื่น ในส่วนสมาชิก กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่จะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การส่งกรรมการของกลุ่มไปเข้าร่วมสัมมนาที่จัดโดยหน่วยงานอื่น รองลงมาคือความใส่ใจในการปฏิบัติงาน การมีจิตใจในการให้บริการของกรรมการ/เจ้าหน้าที่กลุ่ม และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลโดยวางระเบียบการทำงาน สัญญาการจ้างงานของเจ้าหน้าที่กลุ่ม สมาชิกพึงพอใจน้อยที่สุดเนื่องจาก กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่จะไม่ได้มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกร

สรุป ความพึงพอใจในการบริหารงานบุคคล สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ป่องน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่จะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการบริหารงานบุคคลของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ป่องน้ำร้อนและทำนาแม่จะ

ด้านการบริหารงานบุคคล	ทำไร่ไป๋ป่องน้ำร้อน		ทำนาแม่จะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1.ความใส่ใจในการปฏิบัติงาน การมีจิตใจในการให้บริการของกรรมการ/เจ้าหน้าที่กลุ่มฯ	4.04 (มาก)	1	3.12 (ปานกลาง)	2
2.การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลโดยวางระเบียบการทำงาน สัญญาการจ้างงานของเจ้าหน้าที่กลุ่มฯ	3.87 (มาก)	2	2.93 (ปานกลาง)	5
3.การบริหารงานบุคคลมีการประสานงานระหว่างกรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มฯ	3.87 (มาก)	2	3.03 (ปานกลาง)	4
4.ความเข้าใจในระเบียบ และกฎเกณฑ์การบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่กลุ่ม	3.84 (3.84)	3	3.05 (ปานกลาง)	3
5. การส่งเจ้าหน้าที่ของกลุ่มฯไปเข้าร่วมการสัมมนาภายนอกที่จัดโดยหน่วยงานอื่น	3.78 (มาก)	4	3.25 (ปานกลาง)	1
6. การส่งกรรมการไปเข้าร่วมสัมมนาที่จัดโดยหน่วยงานอื่น	3.77 (มาก)	5	3.25 (ปานกลาง)	1
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.86 (มาก)		3.11 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

หมายเหตุ: กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่จะไม่ได้มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกร

5. ด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ไป๋น้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การประสานงานของกลุ่มกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางราชการหรือเอกชนเพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรของสมาชิก รองลงมาคือ การจัดอบรม ศึกษาดูงานสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรหรือ หน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จ และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การสนับสนุนการใช้ผลผลิตพลอยได้ในพื้นที่ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยฟางข้าว ในส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การประสานงานของกลุ่มกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางราชการหรือเอกชนเพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรของสมาชิก รองลงมาคือ การจัดอบรม ศึกษาดูงานสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรหรือ หน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จของกลุ่ม และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การกำหนดโครงการให้บริการธุรกิจต่างๆของกลุ่ม ที่เชื่อมโยงกับการผลิตของสมาชิก สรุป ความพึงพอใจในด้านการกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ไป๋น้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แสดงระดับความพึงพอใจด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ไป๋น้ำร้อน และทำนาแม่คะ

ด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ	ทำไร่ไป๋ไป๋น้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. การประสานงานของกลุ่มกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางราชการหรือเอกชนเพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรของสมาชิก	3.74 (มาก)	1	3.39 (ปานกลาง)	1
2. การจัดอบรม ศึกษาดูงานสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรหรือ หน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จของกลุ่ม	3.71 (มาก)	2	3.32 (ปานกลาง)	2
3. การสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการทำการเกษตรและการจัดการไร่นาของสมาชิกกลุ่ม	3.66 (มาก)	3	3.19 (ปานกลาง)	3
4. การกำหนด โครงการให้บริการธุรกิจต่างๆของกลุ่มที่ เชื่อมโยงกับการผลิตของสมาชิก	3.60 (มาก)	4	2.92 (ปานกลาง)	7
5. การจัดกิจกรรมการใช้อุปกรณ์ทางการเกษตรร่วมกันเพื่อ ประหยัดเงินลงทุนของกลุ่ม	3.58 (มาก)	5	3.00 (ปานกลาง)	6

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ	ทำไร่ไปงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
6. การสำรวจและพิจารณาปัญหาอุปสรรคของการทำอาชีพ การเกษตรในท้องถิ่นของกลุ่มฯ	3.54 (มาก)	6	3.12 (ปานกลาง)	4
7. การสนับสนุนการใช้ผลผลิตพลอยได้ในพื้นที่ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยฟางข้าว ฯลฯ	3.50 (ปานกลาง)	7	3.10 (ปานกลาง)	5
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.62 (มาก)		3.15 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

6. ด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การให้ความร่วมมือของกลุ่มฯกับหน่วยงานอื่น เช่น อบต. สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อทำกิจกรรมสาธารณสุขุ รongลงมาคือ การดำเนินการของกลุ่มฯในการช่วยเหลือสมาชิกหรือผู้ด้อยโอกาส ต่อมาคือ การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และความสัมพันธ์กับท้องถิ่น และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การให้ทุนการศึกษาแก่ครอบครัวสมาชิกของกลุ่มฯ ในส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การสร้างสรรค์กิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เช่นกิจกรรมปลูกป่า ของกลุ่ม รongลงมาคือ การดำเนินการของกลุ่มฯ ในการช่วยเหลือสมาชิกหรือผู้ด้อยโอกาส ต่อมาคือ การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และความสัมพันธ์กับท้องถิ่น และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การให้ทุนการศึกษาแก่ครอบครัวสมาชิกของกลุ่มฯ

สรุปแล้วความพึงพอใจในด้านการกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 แสดงความพึงพอใจด้านสวัสดิการสังคมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ทำไร่โป่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. การให้ความร่วมมือของกลุ่มฯกับหน่วยงานอื่น เช่น อบต. สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อทำกิจกรรมสาธารณสุข	3.74 (มาก)	1	3.14 (ปานกลาง)	4
2. การดำเนินการของกลุ่มฯในการช่วยเหลือสมาชิกหรือผู้ด้อยโอกาส	3.57 (มาก)	2	3.25 (ปานกลาง)	2
3. การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และความสัมพันธ์กับท้องถิ่น	3.51 (มาก)	3	3.20 (ปานกลาง)	3
4. การสร้างสรรค์กิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เช่นกิจกรรมปลูกป่า ของกลุ่มฯ	3.46 (ปานกลาง)	4	3.29 (ปานกลาง)	1
5. การให้ทุนการศึกษาแก่ครอบครัวสมาชิกของกลุ่มฯ	3.35 (ปานกลาง)	5	3.03 (ปานกลาง)	5
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.53(มาก)		3.18(ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

7. ด้านธุรกิจสินเชื่อ

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านธุรกิจสินเชื่อ พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การพิจารณาให้สินเชื่อแก่สมาชิกจากแผนการผลิตรายได้ และประวัติการชำระหนี้ของสมาชิกของกลุ่ม รองลงมาคือ การเก็บเอกสารสิทธิ์ที่ใช้เป็นหลักฐานในการชำระหนี้ของสมาชิก ต่อมาคือ การจ่ายเงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินให้กู้ให้แก่สมาชิกของกลุ่ม และการกำหนดระเบียบการให้สินเชื่อของกลุ่ม และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือการให้ความสำคัญต่อการเก็บความลับส่วนบุคคล เช่นเดียวกับสถาบันการเงินอื่นของกลุ่ม

สรุปแล้วความพึงพอใจในด้านธุรกิจสินเชื่อ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก ดังตารางที่ 4.29

จากการศึกษาความพึงพอใจในการดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อ มีเพียงกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนที่ดำเนินการ ซึ่งกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะไม่ได้มีการดำเนินธุรกิจด้านนี้ จึงจะทำการประเมินความพึงพอใจด้านนี้เฉพาะกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนเท่านั้น

ตารางที่ 4.29 แสดงระดับความพึงพอใจด้านธุรกิจสินเชื่อของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ปิ้งน้ำร้อน

ด้านธุรกิจสินเชื่อ	ทำไร่ปิ้งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. การพิจารณาให้สินเชื่อแก่สมาชิกจากแผนการผลิต รายได้ และประวัติการชำระหนี้ของสมาชิกของกลุ่มฯ	3.98 (มาก)	1	-	-
2. การเก็บเอกสารสิทธิ์ที่ใช้เป็นหลักฐานในการชำระหนี้ของสมาชิก	3.95 (มาก)	2	-	-
3. การจ่ายเงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินให้กู้ให้แก่มชิกของกลุ่มฯ	3.92 (มาก)	3	-	-
4. การกำหนดระเบียบการให้สินเชื่อของกลุ่มฯ	3.88 (มาก)	4	-	-
5. ขั้นตอน/วิธีการ/ผู้รับผิดชอบ ในการพิจารณาเงินกู้ของกลุ่มฯ	3.86 (มาก)	5	-	-
6. การกำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับหนี้ที่ไม่ชำระคืนของสมาชิก	3.85 (มาก)	6	-	-
7. การอำนวยความสะดวก ความรวดเร็วในการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกของกลุ่มฯ	3.85 (มาก)	6	-	-
8. การกำหนดวงเงินกู้ หรืออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้แก่มชิก	3.79 (มาก)	7	-	-
9. การให้ความสำคัญต่อการเก็บความลับส่วนบุคคล เช่นเดียวกับสถาบันการเงินอื่นของกลุ่มฯ	3.66 (มาก)	8	-	-
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.86 (มาก)			

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะไม่ได้ทำธุรกิจสินเชื่อ

8. ด้านธุรกิจรวมกันซื้อหรือธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านธุรกิจรวมกันซื้อ พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ปิ้งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การมอบหมายให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบในธุรกิจรวมกันซื้อ รองลงมาคือ การจัดจำหน่ายสินค้าได้ตรงกับความต้องการของสมาชิก และการจ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้แก่มชิกตามส่วนธุรกิจรวมกันซื้อ ต่อมาคือ การสำรวจความต้องการซื้อสินค้าจากสมาชิก และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การจัดทำโฆษณา

ประชาสัมพันธสินค้าและการแนะนำเกี่ยวกับการใช้สินค้าที่ถูกต้องให้กับสมาชิก ในส่วนสมาชิก กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่จะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การแนะนำเกี่ยวกับการใช้สินค้าที่ถูกต้องให้กับสมาชิก รองลงมาคือ การมอบหมายให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบในธุรกิจรวมกันซื้อ ต่อมาคือ การกำหนดราคาสินค้าที่นำมาจำหน่าย และการจัดจำหน่ายสินค้าได้ตรงกับความต้องการของสมาชิก และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การกำหนดเวลาจ่ายสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก

สรุป แล้วความพึงพอใจในด้านธุรกิจรวมกันซื้อของสมาชิก กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่ไปงน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่จะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงระดับความพอใจในธุรกิจรวมกันซื้อของสมาชิกกลุ่มทำไร่ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่จะ

ด้านธุรกิจรวมกันซื้อของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไปงน้ำร้อน		ทำนาแม่จะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. การมอบหมายให้มีคณะกรรมการรับผิดชอบในธุรกิจรวมกันซื้อ	3.80 (มาก)	1	3.07 (ปานกลาง)	2
2. การจัดจำหน่ายสินค้าได้ตรงกับความต้องการของสมาชิกของกลุ่มฯ	3.78 (มาก)	2	3.00 (ปานกลาง)	4
3. การจ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจรวมกันซื้อของกลุ่มฯ	3.78 (มาก)	2	3.00 (ปานกลาง)	4
4. การสำรวจความต้องการซื้อสินค้าจากสมาชิกของกลุ่มฯ	3.74 (มาก)	3	2.95 (ปานกลาง)	5
5. การกำหนดเวลาจ่ายสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก	3.72 (มาก)	4	2.85 (ปานกลาง)	7
6. การกำหนดราคาสินค้าที่นำมาจำหน่ายของกลุ่มฯ	3.63 (มาก)	5	3.05 (ปานกลาง)	3
7. การจัดทำโฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้านำมาจำหน่าย	3.61 (มาก)	6	2.92 (ปานกลาง)	6
8. การแนะนำเกี่ยวกับการใช้สินค้าที่ถูกต้องให้กับสมาชิก	3.61 (มาก)	6	3.14 (ปานกลาง)	1
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.71 (มาก)		3.00 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

9. ด้านธุรกิจรวมกันขาย

จากการศึกษาพบว่า ในด้านธุรกิจรวมกันขาย ทั้ง 2 กลุ่มไม่ได้ดำเนินการจึงไม่สามารถประเมินความพึงพอใจของสมาชิกได้ จึงจะทำการประเมินความพึงพอใจของสมาชิกในด้านต่อไป

10. ด้านการควบคุมภายใน

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการควบคุมภายใน พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การกำหนดระบบบัญชี การลงบันทึกบัญชีของกลุ่ม รองลงมาคือ การชี้แจงระเบียบ ข้อบังคับ ให้กรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มทราบ ต่อมาคือ การตัดสินใจแต่ละครั้งที่มาจากการประชุมคณะกรรมการซึ่งอยู่ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม และการเก็บรักษาตราประทับของกลุ่ม และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การกำหนดหน้าที่/ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายในการดำเนินงานของกลุ่ม ในส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การกำหนดระบบบัญชี การลงบันทึกบัญชีของกลุ่ม และการตัดสินใจแต่ละครั้งที่มาจากการประชุมคณะกรรมการซึ่งอยู่ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม รองลงมาคือ การเก็บรักษาตราประทับของกลุ่ม ต่อมาคือ การชี้แจงระเบียบ ข้อบังคับ ให้กรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มทราบ และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การตรวจนับยอดเงินสดคงเหลือทางบัญชีของกลุ่ม สรุปแล้วความพึงพอใจในการควบคุมภายใน สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ตาราง 4.31

ตารางที่ 4.31 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการควบคุมภายในของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน และทำนาแม่คะ

ด้านการควบคุมภายใน	ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. การกำหนดระบบบัญชี การลงบันทึกบัญชีของกลุ่มฯ	4.08 (มาก)	1	3.39 (ปานกลาง)	1
2. การชี้แจงระเบียบ ข้อบังคับ ให้กรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มฯทราบ	3.99 (มาก)	2	3.05 (ปานกลาง)	3

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ด้านการควบคุมภายใน	ทำไรโปงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
3. การตัดสินใจแต่ละครั้งที่มาจากการประชุมคณะกรรมการซึ่งอยู่ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับ ของกลุ่มฯ	3.98 (มาก)	3	3.39 (ปานกลาง)	1
4. การเก็บรักษาตราประทับของกลุ่มฯ	3.98 (มาก)	3	3.34 (ปานกลาง)	2
5. การตรวจนับยอดเงินสดคงเหลือทางบัญชีของกลุ่มฯ	3.95 (มาก)	4	2.92 (ปานกลาง)	7
6. การตรวจนับวัสดุครุภัณฑ์ประจำปีของกลุ่มฯ	3.95 (มาก)	4	2.93 (ปานกลาง)	6
7. การจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในจากผู้ตรวจสอบกิจการของกลุ่มฯ	3.88 (มาก)	5	2.95 (ปานกลาง)	5
8. การกำหนดหน้าที่/ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย ในการดำเนินงานของกลุ่มฯ	3.80 (มาก)	6	3.00 (ปานกลาง)	4
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.95 (มาก)		3.12 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

11. ด้านการจัดการทางการเงิน

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดการทางการเงิน พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไรโปงน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ ในการส่งเสริมธุรกิจต่างๆกลุ่ม คำนี้ถึงการจัดการหาสิ่งของสมนาคุณที่มีมูลค่าเหมาะสมและไม่ฟุ่มเฟือย รองลงมาคือ การรักษาวินัยทางการเงินให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงินของกลุ่ม ต่อมาคือ การกำหนดแผน และการปฏิบัติตามแผนการประมาณรายรับ - รายจ่าย ประจำปี และการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การพิจารณา และการใช้ประโยชน์ของรายงานทางการเงินเพื่อใช้ในการบริหารงานของกลุ่ม ในส่วนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การกำหนดแผน และการปฏิบัติตามแผนการประมาณรายรับ - รายจ่าย ประจำปีของกลุ่ม รองลงมาคือ ในการส่งเสริมธุรกิจต่างๆกลุ่ม คำนี้ถึงการจัดการหาสิ่งของสมนาคุณที่มีมูลค่าเหมาะสมและไม่ฟุ่มเฟือย ต่อมาคือ การพิจารณา และการใช้ประโยชน์ของรายงานทางการเงินเพื่อใช้ในการบริหารงานของ และความพึงพอใจของสมาชิกโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การรักษาวินัยทางการเงินให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน และการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของกลุ่ม

สรุปแล้วความพึงพอใจในด้านการจัดการทางการเงิน สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋อง
น้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 คือ สมาชิกพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มี
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 คือ สมาชิกพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการจัดการทางการเงินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋องน้ำร้อน
และทำนาแม่คะ

ด้านการจัดการทางการเงิน	ทำไร่ไป๋องน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. ในการส่งเสริมธุรกิจต่างๆกลุ่มฯคำนึงถึงการจัดหาสิ่งของ สมนาคุณที่มีมูลค่าเหมาะสมและไม่ฟุ่มเฟือย	4.08 (มาก)	1	3.19 (ปานกลาง)	2
2. การรักษาวินัยทางการเงินให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน ของกลุ่มฯ	4.06 (มาก)	2	3.10 (ปานกลาง)	4
3. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของกลุ่มฯ	4.01 (มาก)	3	3.10 (ปานกลาง)	4
4. การกำหนดแผน และการปฏิบัติตามแผนการประมาณ รายรับ—รายจ่าย ประจำปีของกลุ่มฯ	4.01 (มาก)	3	3.24 (ปานกลาง)	1
5. การพิจารณา และการใช้ประโยชน์ของรายงานทางการเงิน เพื่อใช้ในการบริหารงานของกลุ่มฯ	4.00 (มาก)	4	3.15 (ปานกลาง)	3
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.03 (มาก)		3.16 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

ผลการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของสมาชิก ทั้ง 11 ด้านของ
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋องน้ำร้อนและกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ แสดงผลดังตารางที่ 4.33
ตารางที่ 4.33 แสดงผลความพึงพอใจในการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของสมาชิก

ด้าน	ทำไร่ไป๋องน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ
1. การกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกร	3.87	5	3.43	2
2. การให้ความร่วมมือของสมาชิก	3.89	3	3.30	3
3. การจัดองค์การบริหารกลุ่มเกษตรกร	3.89	3	3.44	1
4. การบริหารงานบุคคล	3.86	6	3.11	8

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

ด้าน	ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ
5. กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ	3.62	9	3.15	6
6. กิจกรรมสวัสดิการสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.53	10	3.18	4
7. ธุรกิจสินเชื่อ	3.86	6	-	-
8. ธุรกิจรวมกันซื้อ	3.71	8	3.00	9
9. ธุรกิจรวมกันขาย	-	-	-	-
10. การควบคุมภายใน	3.95	2	3.12	7
11. การจัดการทางการเงิน	4.03	1	3.16	5

ที่มา: จากการสำรวจ

4.5.2 ความพึงพอใจของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร

การประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร จะทำการประเมินจาก

กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ในอำเภอฝาง คือ คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ จะทำการประเมินทั้งหมด 11 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านการให้ความร่วมมือของสมาชิก ด้านการจัดองค์กรการบริหารของกลุ่ม ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ ด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคม ด้านธุรกิจสินเชื่อ ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ ด้านธุรกิจรวมกันขาย ด้านการควบคุมภายใน ด้านการจัดการทางการเงิน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ไม่ได้มีการทำธุรกิจรวมกันขาย (รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก) ดังนั้นจึงจะทำการประเมินทั้งหมด 10 ด้าน และกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ ไม่ได้มีการทำธุรกิจสินเชื่อ และธุรกิจรวมกันขาย (รวบรวมผลผลิตจากสมาชิก) ดังนั้นจึงจะทำการประเมินทั้งหมด 9 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกร พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การกำหนดนโยบายของกลุ่มมาจากการสำรวจความต้องการล่วงหน้าของสมาชิก กลุ่มมีการกำหนดนโยบายโดยการหารือกันอย่างจริงจังในที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อสมาชิก และในนโยบายของกลุ่มมีการวางแผนการดำเนินงานธุรกิจตามที่สมาชิกต้องการ รองลงมาคือ เมื่อกลุ่มกำหนดนโยบายแล้วนำไปใช้กับสมาชิกหรือพนักงาน และการกำหนดผู้รับผิดชอบ การวางแผน การควบคุมตามนโยบายของกลุ่ม และความพึงพอใจของคณะกรรมการโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การ

กำหนดนโยบายของกลุ่ม มาจากการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การกำหนดนโยบายของกลุ่มมาจากการสำรวจความต้องการล่วงหน้าของสมาชิก เมื่อกลุ่มกำหนดนโยบายแล้วนำไปใช้กับสมาชิกหรือพนักงาน รวมทั้งการกำหนดผู้รับผิดชอบ การวางแผน การควบคุมตามนโยบายของกลุ่ม และในนโยบายของกลุ่ม มีการวางเป้าหมายการดำเนินธุรกิจตามที่สมาชิกต้องการ รองลงมาคือ กลุ่มมีการกำหนดนโยบายโดยการหารือกันอย่างจริงจังในที่ประชุม คณะกรรมการเพื่อเสนอต่อสมาชิก และความพึงพอใจของคณะกรรมการโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การกำหนดนโยบายของกลุ่ม มาจากการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และปัจจัยแวดล้อมต่างๆ

สรุปแล้วความพึงพอใจของคณะกรรมการด้านการกำหนดนโยบาย กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไร่ไป้งน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ดังตารางที่ 4.34 ตารางที่ 4.34 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการกำหนดนโยบายกลุ่มเกษตรกรของคณะกรรมการ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป้งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านการกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไป้งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1.การกำหนดนโยบายของกลุ่มมาจากการสำรวจความต้องการล่วงหน้าของสมาชิก	4.56 (มากที่สุด)	1	4.00 (มาก)	1
2. กลุ่มมีการกำหนดนโยบายโดยการหารือกันอย่างจริงจังในที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อสมาชิก	4.56 (มากที่สุด)	1	3.80 (มาก)	2
3. ในนโยบายของกลุ่มมีการวางเป้าหมายการดำเนินธุรกิจตามที่สมาชิกต้องการ	4.56 (มากที่สุด)	1	4.00 (มาก)	1
4. เมื่อกลุ่มกำหนดนโยบายแล้วนำไปใช้กับสมาชิกหรือพนักงาน	4.44 (มาก)	2	4.00 (มาก)	1
5.การกำหนดผู้รับผิดชอบ การวางแผน การควบคุมตามนโยบายของกลุ่ม	4.44 (มาก)	2	4.00 (มาก)	1
6. การกำหนดนโยบายของกลุ่มมาจากการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และปัจจัยแวดล้อมต่างๆ	4.11 (มาก)	3	3.20 (ปานกลาง)	3
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.45 (มาก)		3.83 (มาก)	

ที่มา: จากการคำนวณ

2. ด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกร พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ สมาชิกในกลุ่ม มีความร่วมมือรับผิดชอบกิจกรรมร่วมกัน โดยมีได้มอบหมายหน้าที่ให้ประธานหรือผู้ใดโดยลำพัง รองลงมาคือ ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกในการประชุมกลุ่ม สมาชิกสนใจและการให้ความร่วมมือในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ และสมาชิกร่วมกันอุดหนุนธุรกิจและบริการต่างๆ ของกลุ่ม และความพึงพอใจของคณะกรรมการโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ สมาชิก มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ สมาชิกสนใจและการให้ความร่วมมือในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ และสมาชิก มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม รองลงมาคือ ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกในการประชุมกลุ่ม สมาชิกร่วมกันอุดหนุนธุรกิจและบริการต่างๆ ของกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มมีความร่วมมือรับผิดชอบกิจกรรมร่วมกัน โดยมีได้มอบหมายหน้าที่ให้ประธานหรือผู้ใดโดยลำพัง

สรุปแล้วความพึงพอใจของคณะกรรมการด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิก กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ส่วน กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกของคณะกรรมการ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไปงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1.สมาชิกในกลุ่มมีความร่วมมือรับผิดชอบกิจกรรมร่วมกันโดย มีได้มอบหมายหน้าที่ให้ประธานหรือผู้ใดโดยลำพัง	4.44 (มาก)	1	3.40 (ปานกลาง)	2
2. ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกในการประชุมกลุ่มฯ	4.22 (มาก)	2	3.40 (ปานกลาง)	2
3. สมาชิกสนใจและการให้ความร่วมมือในการเลือกตั้ง คณะกรรมการดำเนินการ	4.22 (มาก)	2	3.80 (มาก)	1

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ด้านการให้ความร่วมมือของเหล่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่ไถนน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
4.สมาชิกร่วมกันอุดหนุนธุรกิจและบริการต่างๆของกลุ่มฯ	4.22 (มาก)	2	3.40 (ปานกลาง)	2
5.สมาชิก มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มฯ	4.11 (มาก)	3	3.80 (มาก)	1
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.24 (มาก)		3.56 (มาก)	

ที่มา: จากการคำนวณ

3. การจัดองค์กรการบริหารงานของกลุ่มเกษตรกร

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดองค์กรการบริหารงานของกลุ่มเกษตรกร พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถนน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การเอาใจใส่ต่อการให้บริการแก่สมาชิกของเจ้าหน้าที่กลุ่ม รองลงมาคือ โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่างๆสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรทำให้เกิดความสะดวกในการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติและสมาชิก เพื่อความสะดวกในการใช้บริการของสมาชิก และการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการกลุ่มที่ชัดเจน และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การแบ่งฝ่ายต่างๆตามธุรกิจและบริการของกลุ่มเกษตรกรโดยไม่ซ้ำซ้อนหรือเกิดช่องว่าง ในส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่างๆสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ การแบ่งฝ่ายต่างๆตามธุรกิจและบริการของกลุ่มเกษตรกรโดยไม่ซ้ำซ้อนหรือเกิดช่องว่าง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการกลุ่มที่ชัดเจน และการเอาใจใส่ต่อการให้บริการแก่สมาชิกของกรรมการ/เจ้าหน้าที่กลุ่ม และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรทำให้เกิดความสะดวกในการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติและสมาชิก เพื่อความสะดวกในการใช้บริการของสมาชิก

สรุปแล้วความพึงพอใจ ด้านการจัดองค์กรการบริหารงาน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถนน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการจัดองค์การบริหารงานกลุ่มเกษตรกรของคณะกรรมการ
กลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านการจัดองค์การบริหารงานกลุ่มเกษตรกร	ทำไร่โป่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. การเอาใจใส่ต่อการให้บริการแก่สมาชิกของเจ้าหน้าที่กลุ่มฯ	4.56 (มากที่สุด)	1	3.80 (มาก)	2
2. โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรมีการแบ่งหน้าที่ฝ่ายต่างๆ สอดคล้องกับการปฏิบัติงาน	4.44 (มาก)	2	4.00 (มาก)	1
3. โครงสร้างของกลุ่มเกษตรกรทำให้เกิดความสะดวกในการ ประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติและสมาชิก และเพื่อความสะดวก ในการใช้บริการของสมาชิก	4.44 (มาก)	2	3.60 (มาก)	3
4. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการกลุ่มฯที่ ชัดเจน	4.44 (มาก)	2	3.80 (มาก)	2
5. การแบ่งฝ่ายต่างๆตามธุรกิจและบริการของกลุ่มเกษตรกร โดย ไม่ซ้ำซ้อนหรือเกิดช่องว่าง	4.22 (มาก)	3	3.80 (มาก)	2
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.42 (มาก)		3.80 (มาก)	

ที่มา: จากการคำนวณ

4. ด้านการบริหารงานบุคคล

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร
ทำไร่โป่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่กลุ่มที่มีความใส่ใจในการ
ปฏิบัติงาน มีจิตใจในการให้บริการ รองลงมาคือ การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคล
โดยวางระเบียบการทำงาน สัญญาจ้างงานของเจ้าหน้าที่กลุ่ม และเจ้าหน้าที่ของกลุ่ม มีความ
เข้าใจในระเบียบ กฎเกณฑ์การบริหารงานบุคคล ต่อมาคือ การบริหารงานบุคคลมีการประสานงาน
ระหว่างกรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่ม และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุด
ในด้านนี้คือ การส่งกรรมการไปเข้าร่วมสัมมนาที่จัดโดยหน่วยงานอื่น ในส่วนคณะกรรมการ
กลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กรรมการ/เจ้าหน้าที่ที่มีความใส่ใจใน
การปฏิบัติงาน การมีจิตใจในการให้บริการ รองลงมาคือ กรรมการ/เจ้าหน้าที่ของกลุ่ม มีความเข้าใจ
ในระเบียบ และกฎเกณฑ์การบริหารงานบุคคล และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่
น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การส่งกรรมการไปเข้าร่วมสัมมนาที่จัดโดยหน่วยงานอื่น

สรุปแล้วความพึงพอใจด้านการบริหารงานบุคคล กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 คือ คณะกรรมการพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการบริหารงานบุคคลของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านการบริหารงานบุคคล	ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. กรรมการ/เจ้าหน้าที่ที่มีความใส่ใจในการปฏิบัติงาน การมีจิตใจในการให้บริการ	4.78 (มากที่สุด)	1	3.80 (มาก)	1
2. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลโดยวางระเบียบการทำงาน สัญญาจ้างงานของเจ้าหน้าที่กลุ่มฯ	4.56 (มากที่สุด)	2	3.20 (ปานกลาง)	3
3. เจ้าหน้าที่ของกลุ่มฯมีความเข้าใจในระเบียบ และกฎเกณฑ์การบริหารงานบุคคล	4.56 (มากที่สุด)	2	3.40 (ปานกลาง)	2
4. การบริหารงานบุคคลมีการประสานงานระหว่างกรรมการ และเจ้าหน้าที่ของกลุ่มฯ	4.44 (มาก)	3	3.00 (ปานกลาง)	4
5. การส่งเจ้าหน้าที่ของกลุ่มฯไปเข้าร่วมการสัมมนาภายนอกที่จัดโดยหน่วยงานอื่น	4.11 (มาก)	4	2.80 (ปานกลาง)	5
6. การส่งกรรมการไปเข้าร่วมสัมมนาที่จัดโดยหน่วยงานอื่น	3.89 (มาก)	5	2.60 (ปานกลาง)	6
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.39(มาก)		3.13(ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

5. ด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพพบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางราชการหรือเอกชนเพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรของสมาชิก กลุ่มมีการสำรวจและพิจารณาปัญหาอุปสรรคของการทำอาชีพการเกษตรในท้องถิ่น รองลงมาคือ กลุ่มมีการจัดอบรมศึกษาดูงานสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรหรือ หน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จ การสนับสนุนการใช้ผลผลิตพลอยได้ในพื้นที่ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยฟางข้าว ฯลฯ และความพึงพอใจของคณะกรรมการโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ กลุ่มมีการจัดกิจกรรมการใช้อุปกรณ์ทางการเกษตรร่วมกันเพื่อ

ประหยัดเงินลงทุน ในส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ การสนับสนุนการใช้ผลผลิตพลอยได้ในพื้นที่ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยฟางข้าว ฯลฯ และกลุ่มมีการกำหนดโครงการให้บริการธุรกิจต่างๆที่เชื่อมโยงกับการผลิต รองลงมาคือ กลุ่มมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการทำการเกษตรและการจัดการไร่นาของสมาชิก มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางราชการหรือเอกชนเพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตร และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ กลุ่มมีการจัดอบรม ศึกษาดูงานสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรหรือ หน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จ

สรุปแล้วความพึงพอใจของคณะกรรมการด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 คือ คณะกรรมการพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 แสดงระดับความพึงพอใจด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ	ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. กลุ่มฯมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางราชการหรือเอกชนเพื่อส่งเสริมอาชีพการเกษตรของสมาชิก	4.11 (มาก)	1	2.80 (ปานกลาง)	2
2. กลุ่มฯมีการสำรวจและพิจารณาปัญหาอุปสรรคของการทำอาชีพการเกษตรในท้องถิ่น	4.11 (มาก)	1	2.40 (น้อย)	3
3. กลุ่มฯมีการจัดอบรม ศึกษาดูงานสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรหรือ หน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จ	3.89 (มาก)	2	2.00 (น้อย)	5
4. การสนับสนุนการใช้ผลผลิตพลอยได้ในพื้นที่ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยฟางข้าว ฯลฯ	3.89 (มาก)	2	3.00 (ปานกลาง)	1
5. กลุ่มฯมีการกำหนดโครงการให้บริการธุรกิจต่างๆที่เชื่อมโยงกับการผลิตของสมาชิก	3.78 (มาก)	3	3.00 (ปานกลาง)	1
6. กลุ่มฯมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในการทำการเกษตรและการจัดการไร่นาของสมาชิก	3.33 (ปานกลาง)	4	2.80 (ปานกลาง)	2
7. กลุ่มฯมีการจัดกิจกรรมการใช้อุปกรณ์ทางการเกษตรร่วมกันเพื่อประหยัดเงินลงทุน	3.11 (ปานกลาง)	5	2.20 (น้อย)	4
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	3.75(มาก)		2.60(ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

6. ด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีกองทุน สงเคราะห์สมาชิก เพื่อช่วยเหลือสมาชิกหรือผู้ด้อยโอกาส รองลงมาคือ กลุ่มมีการสร้างสรรค์ กิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เช่นกิจกรรมปลูกป่า ต่อมาคือ กลุ่มมีการ ส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และความสัมพันธ์ กับท้องถิ่น และมีกรให้ทุนการศึกษาแก่ครอบครัวสมาชิก และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ กลุ่มมีการร่วมมือและได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำกิจกรรมสาธารณสุข เช่น อบต. สสส. ในส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมี ความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีการส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และความสัมพันธ์กับท้องถิ่น รองลงมาคือ กลุ่มมีการสร้างสรรค์ กิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เช่นกิจกรรมปลูกป่า และมีการร่วมมือและ ได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำกิจกรรมสาธารณสุข เช่น อบต. สสส. และความพึง พพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ กลุ่มมีการให้ทุนการศึกษาแก่ครอบครัว สมาชิก

สรุปแล้วความพึงพอใจของคณะกรรมการด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิต กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 คือ คณะกรรมการพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.39 แสดงระดับความพึงพอใจด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคณะกรรมการ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ทำไร่ไปงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. กลุ่มฯมีกองทุนสงเคราะห์สมาชิก เพื่อช่วยเหลือสมาชิกหรือผู้ด้อยโอกาส	4.33 (มาก)	1	2.20 (น้อย)	3
2. กลุ่มฯมีการสร้างสรรค์กิจกรรมที่ส่งเสริมจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เช่นกิจกรรมปลูกป่า	4.22 (มาก)	2	2.60 (ปานกลาง)	2

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

ด้านกิจกรรมสวัสดิการสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	ทำไร่ไถ่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
3. กลุ่มฯมีการส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และความสัมพันธ์กับท้องถิ่น	4.00 (มาก)	3	3.40 (ปานกลาง)	1
4. กลุ่มฯมีการให้ทุนการศึกษาแก่ครอบครัวสมาชิก	4.00 (มาก)	3	2.00 (น้อย)	4
5. กลุ่มฯมีการร่วมมือและได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำกิจกรรมสาธารณสุข เช่น อบต. สสส.	3.56 (มาก)	4	2.60 (ปานกลาง)	2
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.02(มาก)		2.56(ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

7. ด้านธุรกิจสินเชื่อ

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านธุรกิจสินเชื่อ พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีแผนระดมเงินฝากจากสมาชิกเพื่อเพิ่มทุนรองลงมาคือ กลุ่มมีการกำหนดระเบียบการให้สินเชื่ออย่างเหมาะสม และจ่ายเงินกู้โดยมีหลักฐานประกอบครบถ้วนสมบูรณ์และมีรายชื่อสมาชิกในใบรับเงินกู้ ต่อมาคือ กลุ่มมีขั้นตอน/วิธีการ/ผู้รับผิดชอบ ในการพิจารณาเงินกู้ที่เหมาะสม กลุ่มมีการพิจารณาให้สินเชื่อแก่สมาชิกจากแผนการผลิต รายได้ และประวัติการชำระหนี้ของสมาชิก กลุ่มมีการกำหนดวงเงินกู้ หรืออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้แก่สมาชิกอย่างเหมาะสม กลุ่มมีการเก็บเอกสารสิทธิ์ที่ใช้เป็นหลักฐานในการชำระหนี้ของสมาชิกครบถ้วน และกลุ่มมีการจ่ายเงินเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินให้กู้ให้แก่มชิก และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ กลุ่มมีการกำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับหนี้ที่ไม่ชำระคืนของสมาชิก และมีการอำนวยความสะดวก ความรวดเร็วในการให้บริการเงินกู้แก่มชิกสรุปแล้วความพึงพอใจของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อน ด้านธุรกิจสินเชื่อ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 คณะกรรมการพึงพอใจมากที่สุด ดังตารางที่ 4.40

จากการศึกษาความพึงพอใจในการดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อ มีเพียงกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนที่ดำเนินการ ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะไม่ได้มีการดำเนินธุรกิจด้านนี้ จึงได้ทำการประเมินความพึงพอใจด้านนี้เฉพาะกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถ่งน้ำร้อนเท่านั้น

ตารางที่ 4.40 แสดงระดับความพึงพอใจด้านธุรกิจสินเชื่อของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ปิ้งน้ำร้อนและ
ทำนาแม่ละ

ด้านธุรกิจสินเชื่อ	ทำไร่ปิ้งน้ำร้อน		ทำนาแม่ละ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. กลุ่มฯ มีแผนระดมเงินฝากจากสมาชิกเพื่อเพิ่มทุน	4.78 (มากที่สุด)	1	-	-
2. กลุ่มฯ มีการกำหนดระเบียบการให้สินเชื่ออย่างเหมาะสม	4.67 (มากที่สุด)	2	-	-
3. กลุ่มฯ จ่ายเงินกู้โดยมีหลักฐานประกอบครบถ้วนสมบูรณ์และมี มีรายมือชื่อสมาชิกในใบรับเงินกู้	4.67 (มากที่สุด)	2	-	-
4. กลุ่มฯ มีขั้นตอน/วิธีการ/ผู้รับผิดชอบ ในการพิจารณาเงินกู้ที่ เหมาะสม	4.56 (มากที่สุด)	3	-	-
5. กลุ่มฯ มีการพิจารณาให้สินเชื่อแก่สมาชิกจากแผนการผลิต รายได้ และประวัติการชำระหนี้ของสมาชิก	4.56 (มากที่สุด)	3	-	-
6. กลุ่มฯ มีการกำหนดวงเงินกู้ หรืออัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้แก่ สมาชิกอย่างเหมาะสม	4.56 (มากที่สุด)	3	-	-
7. กลุ่มฯ มีการเก็บเอกสารสิทธิ์ที่ใช้เป็นหลักฐานในการชำระหนี้ ของสมาชิกครบถ้วน	4.56 (มากที่สุด)	3	-	-
8. กลุ่มฯ มีการจ่ายเงินเล็กน้อยคืนดอกเบี้ยเงินให้กู้ให้แก่สมาชิก	4.56 (มากที่สุด)	3	-	-
9. กลุ่มฯ ให้ความสำคัญต่อการเก็บความลับส่วนบุคคล เช่นเดียวกับสถาบันการเงินอื่นของกลุ่มฯ	4.44 (มาก)	4	-	-
10. กลุ่มฯ มีการกำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับหนี้ที่ไม่ชำระคืนของ สมาชิก	4.33 (มาก)	5	-	-
11. กลุ่มฯ มีการอำนวยความสะดวก ความรวดเร็วในการ ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก	4.33 (มาก)	5	-	-
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.55 (มากที่สุด)			

ที่มา: จากการคำนวณ

8. ด้านธุรกิจรวมกันซื้อหรือธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านธุรกิจรวมกันซื้อหรือธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีการกำหนดเวลาจ่ายสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก รองลงมาคือ กลุ่มมีการจัดจำหน่ายสินค้าได้ตรงกับความต้องการของสมาชิก กลุ่มมีการกำหนดราคาสินค้าที่นำมาจำหน่ายอย่างเหมาะสม และมีการจ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจรวมกันซื้อ ต่อมาคือ กลุ่มมีการแนะนำเกี่ยวกับการใช้สินค้าที่ถูกต้องให้กับสมาชิก และมีการสำรวจความต้องการซื้อสินค้าจากสมาชิก และความพึงพอใจของคณะกรรมการโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ อัตราการใช้บริการธุรกิจรวมกันซื้อของสมาชิกสูงและมีอัตราเพิ่มขึ้น ในส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีการจัดจำหน่ายสินค้าได้ตรงกับความต้องการของสมาชิก และกลุ่มมีการกำหนดราคาสินค้าที่นำมาจำหน่ายอย่างเหมาะสม รองลงมาคือ กลุ่มมีการแนะนำเกี่ยวกับการใช้สินค้าที่ถูกต้องให้กับสมาชิก ต่อมาคือ คณะกรรมการรับผิดชอบในธุรกิจรวมกันซื้อเป็นอย่างดี และมีการกำหนดเวลาจ่ายสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ กลุ่มมีการสำรวจความต้องการซื้อสินค้าจากสมาชิก

สรุปแล้วความพึงพอใจของคณะกรรมการด้านธุรกิจรวมกันซื้อ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 คือ คณะกรรมการพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.41 แสดงระดับความพึงพอใจด้านธุรกิจรวมกันซื้อของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน และทำนาแม่คะ

ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ	ทำไร่ไปงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. กลุ่มที่มีการกำหนดเวลาจ่ายสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก	4.67 (มากที่สุด)	1	3.60 (มาก)	3
2. กลุ่มที่มีการจัดจำหน่ายสินค้าได้ตรงกับความต้องการของสมาชิก	4.56 (มากที่สุด)	2	4.00 (มาก)	1
3. กลุ่มที่มีการกำหนดราคาสินค้าที่นำมาจำหน่ายอย่างเหมาะสม	4.56 (มากที่สุด)	2	4.00 (มาก)	1

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ	ทำไร่โป่งน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
4. กลุ่มฯมีการจ่ายเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจรวมกันซื้อ	4.56 (มากที่สุด)	2	3.00 (ปานกลาง)	5
5. กลุ่มฯมีการแนะนำเกี่ยวกับการใช้สินค้าที่ถูกต้องให้กับสมาชิก	4.44 (มาก)	3	3.80 (มาก)	2
6. กลุ่มฯมีการสำรวจความต้องการซื้อสินค้าจากสมาชิก	4.33 (มาก)	4	2.60 (ปานกลาง)	6
7. กลุ่มฯมีการจัดทำโฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้ากับสมาชิก	4.22 (มาก)	5	3.40 (ปานกลาง)	4
8. กลุ่มฯมีคณะกรรมการรับผิดชอบในธุรกิจรวมกันซื้อเป็นอย่างดี	4.22 (มาก)	5	3.60 (มาก)	3
9. อัตราการใช้บริการธุรกิจรวมกันซื้อของสมาชิกสูงและมีอัตราเพิ่มขึ้น	4.00 (มาก)	6	3.40 (ปานกลาง)	4
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.40(มาก)		3.49(ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

9. ด้านธุรกิจรวมกันขาย

จากการศึกษาพบว่า ในด้านธุรกิจรวมกันขาย กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มไม่ได้ดำเนินการจึงไม่สามารถประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการได้ จึงได้ทำการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการในด้านต่อไป

10. ด้านการควบคุมภายใน

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการควบคุมภายใน พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่โป่งน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีการเก็บรักษาตราประทับของกลุ่ม รองลงมาคือ กลุ่มมีการกำหนดระบบบัญชี การลงบันทึกบัญชีอย่างชัดเจน ต่อมาคือ การตัดสินใจ แต่ทุกครั้งที่มาจากการประชุมคณะกรรมการอยู่ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับ และกลุ่มมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในจากผู้ตรวจสอบกิจการ และความพึงพอใจของคณะกรรมการโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การกำหนดหน้าที่/ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายของกลุ่ม ในส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีการเก็บรักษาตราประทับของกลุ่ม และมีการกำหนดระบบบัญชี การลงบันทึกบัญชีอย่างชัดเจน รองลงมาคือ การ

ตัดสินใจแต่ละครั้งที่มาจากการประชุมคณะกรรมการอยู่ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับ และมีการกำหนดหน้าที่/ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย ต่อมาก็คือกลุ่มมีการตรวจนับยอดเงินสดคงเหลือทางบัญชีเป็นประจำทุกวัน และมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในจากผู้ตรวจสอบกิจการ และความพึงพอใจของคณะกรรมการ โดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ กลุ่มมีการชี้แจงระเบียบ ข้อบังคับ ให้กรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มทราบ และกลุ่มมีการตรวจนับวัสดุครุภัณฑ์ประจำปี สรุปแล้วความพึงพอใจของคณะกรรมการด้านการควบคุมภายใน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมาก ดังตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.42 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการควบคุมภายในของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน และทำนาแม่คะ

ด้านการควบคุมภายใน	ทำไร่ไปงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. กลุ่มฯมีการเก็บรักษาทรัพย์สินของกลุ่มฯ	4.89 (มากที่สุด)	1	4.20 (มาก)	1
2. กลุ่มฯมีการกำหนดระบบบัญชี การลงบันทึกบัญชีอย่างชัดเจน	4.78 (มากที่สุด)	2	4.20 (มาก)	1
3. การตัดสินใจแต่ละครั้งที่มาจากการประชุมคณะกรรมการอยู่ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับ ของกลุ่มฯ	4.56 (มากที่สุด)	3	3.80 (มาก)	2
4. กลุ่มฯมีการจัดทำรายงานการตรวจสอบภายในจากผู้ตรวจสอบกิจการ	4.56 (มากที่สุด)	3	3.60 (มาก)	3
5. กลุ่มฯมีการชี้แจงระเบียบ ข้อบังคับ ให้กรรมการและเจ้าหน้าที่ของกลุ่มฯทราบ	4.33 (มาก)	4	2.80 (ปานกลาง)	4
6. กลุ่มฯมีการตรวจนับวัสดุครุภัณฑ์ประจำปี	4.33 (มาก)	4	2.80 (ปานกลาง)	4
7. กลุ่มฯมีการตรวจนับยอดเงินสดคงเหลือทางบัญชีเป็นประจำทุกวัน	4.22 (มาก)	5	3.60 (มาก)	3
8. มีการกำหนดหน้าที่/ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย	4.11 (มาก)	6	3.80 (มาก)	2
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.47 (มาก)		3.60 (มาก)	

ที่มา: จากการคำนวณ

11. ด้านการจัดการทางการเงิน

จากการศึกษาความพึงพอใจด้านการจัดการทางการเงิน พบว่า คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ไถงน้ำร้อนมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีอย่างเหมาะสม รองลงมาคือ กลุ่มมีการพิจารณา และใช้ประโยชน์ของรายงานทางการเงินเพื่อใช้ในการบริหารงาน ต่อมาคือ กลุ่มมีการกำหนดแผน และปฏิบัติตามแผนการประมาณรายรับ - รายจ่ายประจำปี กลุ่มมีการรักษาวินัยทางการเงินให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน และในการส่งเสริมธุรกิจต่างๆกลุ่มคำนึงถึงการจัดหาสิ่งของสมนาคุณที่มีมูลค่าเหมาะสมและไม่ฟุ่มเฟือย ในส่วนคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะมีความพึงพอใจในด้านนี้มากที่สุดคือ กลุ่มมีการรักษาวินัยทางการเงินให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน และในการส่งเสริมธุรกิจต่างๆกลุ่มคำนึงถึงการจัดหาสิ่งของสมนาคุณที่มีมูลค่าเหมาะสมและไม่ฟุ่มเฟือย รองลงมาคือ กลุ่มมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีอย่างเหมาะสม ต่อมาคือ กลุ่มมีการพิจารณา และใช้ประโยชน์ของรายงานทางการเงินเพื่อใช้ในการบริหารงาน และกลุ่มมีการกำหนดแผน และปฏิบัติตามแผนการประมาณรายรับ - รายจ่ายประจำปี

สรุปแล้วความพึงพอใจของคณะกรรมการด้านการจัดการทางการเงิน กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไถงน้ำร้อน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 คือ คณะกรรมการพึงพอใจมากที่สุด ส่วนกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 คือ คณะกรรมการพึงพอใจปานกลาง ดังตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43 แสดงระดับความพึงพอใจด้านการจัดการจัดการทางการเงินของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ทำไร่ไถงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ

ด้านการจัดการทางการเงิน	ทำไร่ไถงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
1. กลุ่มฯมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีอย่างเหมาะสม	4.89 (มากที่สุด)	1	3.40 (ปานกลาง)	2
2. กลุ่มฯมีการพิจารณา และใช้ประโยชน์ของรายงานทางการเงินเพื่อใช้ในการบริหารงาน	4.78 (มากที่สุด)	2	3.20 (ปานกลาง)	3
3. กลุ่มฯมีการกำหนดแผน และปฏิบัติตามแผนการประมาณรายรับ - รายจ่าย ประจำปีของกลุ่มฯ	4.67 (มากที่สุด)	3	3.20 (ปานกลาง)	3
4. กลุ่มฯมีการรักษาวินัยทางการเงินให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายเงิน	4.67 (มากที่สุด)	3	3.60 (มาก)	1

ตารางที่ 4.43 (ต่อ)

ด้านการจัดการทางการเงิน	ทำไร่ไปงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ	ค่าเฉลี่ย (ระดับ)	อันดับ
5. ในการส่งเสริมธุรกิจต่างๆกลุ่มฯคำนึงถึงการจัดหาสิ่งของ สมนาคุณที่มีมูลค่าเหมาะสมและไม่ฟุ่มเฟือย	4.67 (มากที่สุด)	3	3.60 (มาก)	1
ระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย	4.74 (มากที่สุด)		3.40 (ปานกลาง)	

ที่มา: จากการคำนวณ

ผลการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของคณะกรรมการ
ดำเนินการ ทั้ง 11 ด้านของกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อนและกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ แสดงผล
ดังตารางที่ 4.44

ตารางที่ 4.44 แสดงผลความพึงพอใจในการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรของคณะกรรมการดำเนินการ

ด้าน	ทำไร่ไปงน้ำร้อน		ทำนาแม่คะ	
	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ	คะแนนเฉลี่ย	อันดับ
1. การกำหนดนโยบายของกลุ่มเกษตรกร	4.45	4	3.83	1
2. การให้ความร่วมมือของสมาชิก	4.24	8	3.56	4
3. การจัดองค์การบริหารกลุ่มเกษตรกร	4.42	5	3.80	2
4. การบริหารงานบุคคล	4.39	6	3.13	7
5. กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ	3.75	10	2.60	8
6. กิจกรรมสวัสดิการสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต	4.02	9	2.56	9
7. ธุรกิจสินเชื่อ	4.55	2	-	-
8. ธุรกิจรวมกันซื้อ	4.40	7	3.49	5
9. ธุรกิจรวมกันขาย	-	-	-	-
10. การควบคุมภายใน	4.47	3	3.60	3
11. การจัดการทางการเงิน	4.74	1	3.40	6

ที่มา: จากการสำรวจ

4.7 ความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง

การศึกษาค้นคว้าความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้สมาชิกของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ในอำเภอฝาง คือ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋ง น้ำร้อนและทำนาแม่คะ ระบุความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.7.1 ความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน

ผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไป๋งน้ำร้อน จำนวน 171 คน มีการระบุความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 27.49 และไม่มีการระบุความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 72.51 โดยเรียงตามลำดับจาก มาก - น้อย ดังต่อไปนี้

1. สมาชิกร้อยละ 26.32 ต้องการให้กลุ่มเกษตรกรรวบรวมผลผลิตจากสมาชิก เช่น ส้ม หอมหัวใหญ่ กระเทียม ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่เพาะปลูกอย่างแพร่หลายในท้องถิ่น และเป็นตัวกลางในการติดต่อซื้อขายผลผลิตของสมาชิกกับพ่อค้า เพื่อสร้างอำนาจต่อรองด้านราคา
2. สมาชิกร้อยละ 23.39 ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนเงินทุนให้กลุ่มเพื่อใช้ในการพัฒนา และขยายการทำธุรกิจให้มากขึ้น เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก
3. สมาชิกร้อยละ 21.64 ต้องการให้กลุ่มเกษตรกรพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้น และสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้มากขึ้น
4. สมาชิกร้อยละ 17.54 ต้องการให้กลุ่มสร้างห้องเย็นเพื่อเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตรของสมาชิก
5. สมาชิกร้อยละ 14.62 ต้องการให้กลุ่มจัดหาสินค้ามาจำหน่ายที่นอกเหนือจากปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เช่น สินค้าอุปโภค บริโภค อุปกรณ์การเกษตร มาจำหน่ายหรือบริการแก่สมาชิก
6. สมาชิกร้อยละ 11.70 ต้องการให้กลุ่มเกษตรกรจัดกิจกรรมหรือโครงการด้านการเกษตรที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกให้มากขึ้น
7. สมาชิกร้อยละ 5.85 ต้องการให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่กลุ่มรักษาความซื่อสัตย์ มีความโปร่งใสในการดำเนินงานให้คงอยู่ตลอดไป

4.7.2 ความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ

ผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ จำนวน 59 คน มีการระบุความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.42 และไม่มีการระบุความต้องการเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 74.58 โดยเรียงตามลำดับจาก มาก - น้อย ดังต่อไปนี้

1. สมาชิกร้อยละ 20.34 ต้องการให้กลุ่มเกษตรกรจัดจำหน่ายสินค้า ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช ให้ทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก และให้เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก
2. สมาชิกร้อยละ 16.95 ต้องการให้กลุ่ม ปล่อยสินค้าให้กับสมาชิก เพื่อประกอบอาชีพ หรือเพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน
3. สมาชิกร้อยละ 15.25 เสนอแนะว่ากลุ่มเกษตรกรควรมีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มเกษตรกร เพราะช่วงที่ผ่านมามีการดำเนินงาน/ธุรกิจ ยังมีความไม่ต่อเนื่อง สมาชิกหลายคนจึงไม่เห็นความสำคัญของการเป็นสมาชิก และความสำคัญของกลุ่มเกษตรกร
4. สมาชิกร้อยละ 11.86 ต้องการให้คณะกรรมการชี้แจง รายรับ-รายจ่าย ให้กับสมาชิกทุกคนทราบ และ ต้องการให้คณะกรรมการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการต่างๆของรัฐที่เข้ามาสนับสนุนกลุ่มเกษตรกร เช่น โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาเกษตรกร ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้สมาชิกร่วมกันพิจารณาตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมโครงการหรือไม่

4.8 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรในอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้คณะกรรมการของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ในอำเภอฝาง คือ กลุ่มเกษตรกรทำไร่ ไปงน้ำร้อนและทำนาแม่คะ ระบุปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.8.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่

ไปงน้ำร้อน

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำไร่ไปงน้ำร้อน จำนวน 9 คน มีการระบุปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ ไม่มีการระบุปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 โดยเรียงตามลำดับจาก มาก - น้อย ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการร้อยละ 66.67 เห็นว่าทุนดำเนินงานที่อยู่ยังไม่เพียงพอ ทำให้ต้องกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ซึ่งกลุ่มต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ ในรูปเงินกู้ปลอดดอกเบี้ย ซึ่งปัจจุบันมีอยู่แต่ยังไม่เพียงพอให้กับกลุ่มเกษตรกร และขาดเงินทุนที่ใช้กับโครงการใหญ่ๆ ในระยะยาว และต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐในการสร้างอาคารเก็บผลผลิต เช่น โรงเรือน ห้องเย็น เพื่อเก็บรักษาผลผลิต

2. คณะกรรมการร้อยละ 55.55 เห็นว่ากลุ่มขาดคนรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาสานต่อการดำเนินงาน จากคณะกรรมการชุดปัจจุบัน และสมาชิกรวมทั้งคณะกรรมการยังก้าวไม่ทันเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต

3. คณะกรรมการร้อยละ 22.22 เห็นว่าขั้นตอนของระบบราชการมีมาก เช่น การทำสัญญา เงินกู้กับโครงการของรัฐต้องเดินทางเข้ามาในตัวจังหวัด ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายมากในการเดินทาง เพราะอยู่ไกลจากตัวจังหวัด และการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกบางรายไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา เนื่องจากการเพาะปลูกของสมาชิกไม่ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ

4. คณะกรรมการร้อยละ 11.11 เห็นว่ามีปัญหาจากผู้ตรวจสอบบัญชีที่ค่อนข้างล่าช้าในการ ตรวจสอบบัญชีและ ปัญหาจากเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ส่งมาส่งเสริม และช่วยเหลือด้านบัญชีไม่มีความรับผิดชอบเรื่องเอกสารของกลุ่ม

4.8.2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ
ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่คะ จำนวน 5 คน มีการระบุปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจำนวน 5 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 โดยเรียงตามลำดับจาก มาก - น้อย ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการร้อยละ 100 เห็นว่าเงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มมีน้อย การระดมทุนจาก สมาชิก เช่น การเพิ่มหุ้น การฝากเงิน เป็นไปได้ยาก และคณะกรรมการยังขาดความรู้ที่เพียงพอในเรื่องการจัดการด้านเอกสาร การบัญชี การบันทึกบัญชีของกลุ่มซึ่งยังต้องอาศัยความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัด

2. คณะกรรมการร้อยละ 80 เห็นว่าการชำระหนี้ของสมาชิกไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา

3. คณะกรรมการร้อยละ 40 เห็นว่ากลุ่มยังขาดคนรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาสานต่อการดำเนินงาน จากคณะกรรมการชุดปัจจุบัน